

Nevarne predpustne strankarske igre

Navidezno se ne dogaja nič posebej vznemirljivega. Nasprotno, lahko bi govorili celo o nekakšnem zatišju, o siesti v katero so se takoj po volitvah ponovno zleknil lokalni strankarski veljaki. Morda res ni videti aktivnosti, kot so jih bili vajeni nekdanji družbeno politični delavci, zato pa je toliko več tihih medstrankarskih kupčkanj, dogovorov, pogajanj, posvetovanj, usklajevanj in podobnih, javnosti nedostopnih igr, katerih cilj je samo in zgolj: **oblast**.

O tem, kdo vse bi lahko bil na oblasti v Izoli sem nekaj že povedal v eni prejšnjih števil in potem slišal številne kritike, češ da nasprotujem veliki koaliciji, ki edina lahko mirno vodi občino po poti napredka. Glede na to, da vsi vemo, kaj pomeni premočna koalicija na te pripombe ne bom odgovarjal, pač pa bi rad opozoril na neko drugo dogajanje, ki je za Izolo lahko izredno pomembno.

Prejšnji teden so, očitno po dokaj hudih nesoglasjih, **iz LDS in občinskega izvršnega odbora** te stranke izsopili trije njeni ustanovni člani: Dragan Sinožič, ki je bil njen sekretar in vodja poslanske skupine, Davorin Marc in Venis Pavlin, vsi trije pa so predstavljali ZSMS-jevsko linijo v izolski LDS. In če so naše informacije točne se na izstop iz izvršnega odbora in stranke pripravljajo še nekateri njihovi somišljeniki.

Čeprav gre za notranje strankarsko dogajanje, pa to lahko povzroči tudi večje premike v razporeditvi moči v občinskem svetu, saj se v občinski LDS očitno krepi struja, ki nima nobenih povezav z nekdanjo ZSMS (čeprav je po letih starejša od tistih, ki so izstopili iz njenih vrst), to pa jo seveda lahko oddalji od Združene liste in drugih t.i. levičarskih strank in pobud. Že pred tem je bilo nekaj namigov o možnem sodelovanju LDS s strankami desne opcije, ob takšnih premikih v tej stranki pa bo zanimivo spremljati, kako bo z uresničevanjem koalicijske pogodbe, ki sta jo tik pred tem podpisali **LDS in Združena lista**. Morda bo še najmanj problemov pri volitvah funkcionarjev občinskega sveta, kjer bosta zagotovo podprli svoja kandidata za predsednika (Marino Domio) in podpredsednika (Davorin Adler).

Sicer pa je marsikaj že jasno po 2. seji občinskega sveta, ki se je začela (če so zagotovili sklepčnost), ko se je ta Mandrač že vrtel v tiskarskih strojih.

Mef

foto orlando

ŽUPANOVA POJASNILA

Nov parkirni red, ki ga je župan uvedel z odlokom, objavljenim v prejšnjem Mandraču, je sprožil burne reakcije pri mnogih občanih, tako da so mnogi telefonirali ali osebno obiskali župana in zahtevali pojasnila in odgovore, v uradništvu smo prejeli kar nekaj protestnih pisem, še najbolj pa so bili čgroženi" izvajalci novega reda, saj so morali pojesti marsikatero grenko.

Seveda smo se tudi mi odpravili do župana **dr. Gasparinija** po nekatera pojasnila in izvedeli naslednje, zelo pomembne novice.

1. Vsi občani, ki že imajo dovolilnice (nalepke) za parkiranje v mestu bodo lahko **brezplačno parkirali** tudi na treh parkiriščih, ki so oddana v koncesijo, vendar le **do sredine marca**, ko naj bi bil dokončan **celovit predlog urejanja prometa in parkiranja v mestu**.

S to vsebino se zdaj že ukvarja nekdanja komisija za urejanje prometa, župan pa svetuje občanom, naj se vendarle dogovorijo s koncesionarjem o **mesečnem ali letnem zakupu parkirnih mest**. Koncesionar predlaga, da bi mesečna najemina veljala 1.500 Sit (Veliki trg)

oziroma 1000 Sit (parkirišči pri SGTŠ in za pošto). **Takšna cena** seveda velja za tiste občane, ki **že imajo dovolilnico**, za druge pa bo bistveno dražja.

2. Urediti je treba **parkiranje na Velikem trgu**, saj vsa parkirna mesta niso oddana v koncesijo in koncesionar nima pravice zaračunavati parkirnine za tista parkirna mesta, ki niso oddana v koncesijo.

Župan dr. Gasparini je hkrati povedal, da so občani, ki so bili pri njem na pogovoru, razumeli, da je treba parkiranje urediti tudi s plačili parkirnine, seveda pa se tudi sam zaveda, da bo pot do vsezadovoljujočega odloka zelo zahtevna. Toda, treba jo bo opraviti.

vreme?

SPREMENLJIVO

PTT's NOT DEAD

PTT's NOT DEAD je rubrika v kateri objavljamo vaša pisma, mnenja, odgovore na posamezne članke v MANDRAČU ali kaj drugega, širši javnosti pomembnega. Po sklepu časopisnega sveta in uredniškega odbora objavljamo članke dolge do 40 tipkanih vrstic. Pisma morajo biti podpisana z naslovom avtorja. Nepodpisanih pism ne objavljamo, prav tako ne objavljamo tistih pism, ki so po vsebini v nasprotju z zakonom o tisku, novinarskim kodeksom, so žaljiva ali za širšo javnost nezanimiva. Pisem in fotografij, objavljenih na tej strani ne honoriramo in ne vrača-

Pojasnilo k članku V.O. Obresti prihajajo

Razveselilo nas je, da ste v vašem časopisu posredovali informacijo v zvezi z izplačevanjem obresti prejemnikom italijanskih pokojnin. Radi pa bi opozorili na nekaj nepravilnosti, ki so se prikradle v prispevek novinarja V.O.

Želeli bi poudariti, da ugodno rešene vloge ne prejema koprška enota INPS, ampak patronat INCA OSO.

Patronat INCA OSO sta 6. novembra 1992 ustanovila Obalna sindikalna organizacija in sindikat CGIL (Splošna konfederacija dela Italije) iz Furlanije Julijske krajine in je sindikalna inštitucija, ki skrbi za zaščito socialnih pravic delavcev in upokojenecv. V našem konkretnem primeru gre torej za zagotavljanje pravic iz zakonov in mednarodnih sporazumov med Italijo in Slovenijo, ki zadevajo področje pokojnin. INPS pa je institucija, ki jo lahko primerjamo z institucijo Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Iz povedanega sledi, da sta INCA in INPS dve popolnoma različni instituciji, ki ju nikakor ne gre zamenjevati ali enačiti.

Na našem patronatu smo vam vedno pripravljene posredovati vse potrebne ali željene informacije, saj si želimo, da do podobnih napak in nesporazumov ne bi prihajalo.

sekretar
Jadran Čalija

Izgubljeni Dežnik

Dne 18.2. smo pokopali Borca 3. Prekomorske brigade Silva Vrana. Med pogrebnim ceremonialom je v bližini groba, nosilcu praporja Zveze borcev Izola iz dežnega plašča, padel na tla novi moški zložljivi dežnik. Očividec je po pogrebu povedal, da je videl žensko, ki je držala v roki moški dežnik. Prosimo pošteno osebo, da ga prinese v uredništvo Mandrača, na Veliki trg 1. Izola.

Upam in želim da se bo pokazalo, da je poštenost še vedno med nami in da bo dežnik prišel nazaj v roke lastnika. Hvala!

ZAHVALA

Tik pred zaključkom redakcije nam je avtor pisma sporočil, da mu je dežnik vrnila pokojnikova sorodnica. Za skrb in poštenost se ji iskreno zahvaljuje.

PARKIRANJE 1.,2.,3. Zametne roke so naredile prvi rez

1. Omogočile so mi imeti parkirno dovolilnico (na kateri nekaj piše, izgleda kot nekakšna pravica za katero je bilo potrebno nekaj plačati, in je časovno omejena), ki jo lahko uporabljam v času, ko parkirnišča NE obratujejo.

2. Zaparkirale so stari del mesta tako, da ne vem, če bo zaradi moje pravice in pravice podobnih do natlačena starega dela mesta lahko kakšno intervencijsko vozilo prišlo iskati kogarkoli, kaj pogasiti, koga umiriti ipd. Spomnile so me tudi na turista, ki bo občudoval posebnost naših ulic in arhitekture.

3. Povečale so moj osebni letni proračun na strani izdatkov za 31.000,00 Sit na mesec x 12 mesecev = preneumno. Srečni meseci, ki imajo manj dni.

4. Izenačile so me z ostalimi svetovljani, ki v radost turizma hodijo po svetu in nič ne vedo, da je biti doma lepo in nič ne vedo, da je biti doma nekaj posebnega.

5. Dale so mi idejo: enak režim pobiranja parkirnine naj uvedejo tudi na parkiriščih v Livadah, na domačih dvoriščih pred hišami v Jagodju, ob stari bolnici, obrtni coni, ob njivah po bližnjih koronah. Morda bi segli tudi na Sared oziroma Korte. Seveda je potrebno prej omogočiti prodajo letnih dovolilnic prebivalcem. In ko mineta dva meseca - cak! - udari. Zmanjšaj, znižaj, obrni hrbet. Tako naj se vsak prebivalec počuti kot pravi Izolan. Naj se prebivalci ne ločijo na parkirno prizadete in parkirno neprizadete prebivalce.

6. Spomnile so me na davno prebrano literaturo iz srednje šole, Kralj na Betajnovi, samo da je bil tisti gospod dlje časa kralj.

Mojca Baloh Urbančič
Prečna 5., Izola

Parkiranje po novem ali: Kdo je tu m...

(občani Izole ali ta ki v njihovem imenu izdaja sklepe)

V starem, rdečem, brezpravnem in nê vem kakšnem še režimu so povedali, da tisti ki napiše zakon, odredbo, sklep it, poda tudi tolmačenje, kako in zakaj.

Zadnji sklep št. 343 - 1/89 z dne 14. 2. 95 pa tolmači in poda razlago direktor podjetja Biser d.o.o., ki pravi, da je sklep posledica pobude krajanov, ki so bili zelo nezadovoljni z dosedanjim načinom pobiranja parkirnine.

Gospod župan, ali ste župan izvoljen od občanov Izole zato, da zaščitite občane in, ali ste pooblastili direktorja d.o.o. Biser, da v vašem imenu trosi "kozlarje"?

Plačal sem za letno parkiranje, listek velja do maja 1995. Prepričali so me, da plačam ponovno (1.000 Sit) in dobil sem nalepko za leto 1995 in glej ga zlomka, direktor pravi, da to ne velja in naj se postavim v vrsto in plačam ponovno. Komu, zakaj?

Kdo je "kasiral prvo plačilo (g. Danilo Markočič - KS Staro mesto) in kdo drugo? Plačal sem v pisarni SO Izola. Sedaj to s sklepom št. 343 - 1/89 razveljavlja direktor Biser. Kolikor se spoznam na zakon (ustavo) je citirani sklep št. 343 - 1/89 z dne 14.2.95 pomankljiv in zelo verjetno skregan z osnovnimi načeli ustave, zato predlagam g. županu, da razlago sklepa v naslednji številki Mandrača

opravi sam, če si je že prilastil pravico, da izda sklep o urejanju parkiranja v Izoli, ne da bi se poprej posvetoval z občani. Sprašujem se ali župan rešuje problem "nezadovoljnih" občanov ali nezadovoljnega direktorja Biser, ki je vzel koncesijo a mu je nekdo izpred nosa izmaknil plačilo za parkiranje. Sprašujem tudi, kdo mi bo vrnil plačilo iz leta 1994 (velja do maja 95) in novo plačilo za leto 1995.

Da ne bi pisal še enkrat prosim pristojne, da v Verdijevi ulici z odlokom odstranijo podest pri piceriji Napa in del nadstreška pri restavraciji Canova Verdi. Oba namreč posegata v del ulice kjer bi sicer občani verdijeve ulice pred svojo hišo lahko parkirali. Kolikor mi je znano ne podest ne nadstrešek nimata mnenja - soglasja občanov iz Verdijeve ulice a sta kljub temu tam kjer sta.

Gospod župan, prosim ukrepajte v korist občanov, ki smo vas volili, saj ste naš župan (ali ne?), da bomo v skladu z odlokom lahko parkirali pred svojo hišo v svoji ulici.

Ivan Pivac, dipl.ing.str.
sledí še osem podpisov

Pripis uredništva:

Dolžni smo pojasnilo. Glede na to, da smo odlok dobili v tisk v zadnjem trenutku smo v Mandraču le izkoristili prisotnost direktorja Biserja za kratka pojasnila, g. župan pa je širše pojasnilo prispeval za tokratno številko.

Čestitam g. župan, zelo pogumno

Seveda se bo moj prispevek nanašal na uradno objavo št. 343 - 1/89.

Torej, končno je nekdo naredil red pri parkiranju v tej naši neboljgelnj občini. Dovolj je bilo anarhije in zato Vam še enkrat čestitam, da ste na tem področju naredili red.

Vsem nam je bila že vrh glave ta neznosna gneča NEIZOLANOV, ki so pač, ne vem kako, dobili dovolilnice, da bi se lahko po končanem delu (seveda ne v Izoli) pripeljali do svojih vikendov.

Zato sem vam izredno zahvaljen. Ker ste po poklicu zdravnik razumem to VAŠO odločitev tudi kot prispevek k bolj zdravemu življenju Vaših podložnikov (vsakodnevno pešačenje do parkirišča pri ladjedelnici in nazaj).

Mislím, da je ta sklep popolnoma upravičen tudi zato, ker le teh parkirišč niso gradili Izolani ampak ljudje iz drugih občin in pokrajin Slovenije in nenazadnje tudi Jugoslavije. Zato mora biti za njih tudi zagotovljeno parkirno mesto v mestu in ne tako kot je v Koprú. TA so namreč popolnoma zgrešili sistem parkiranja. Izdati domačinu dovolilnico za parkiranje - pfej. Samo pokončno g. župan.

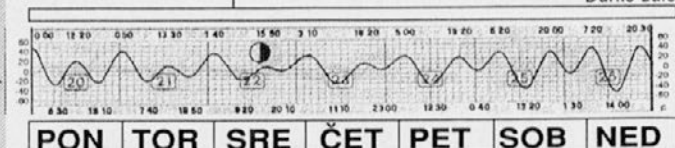
Rad bi Vam podal le en moj predlog, za katerega mislim, da bi bil smiseln. Po mojem bi morali za Izolane uvesti višjo tarifo parkiranja in na ta način omogočiti vsem ostalim brezplačno parkiranje. Upam, da bo moj predlog padel na plodna tla. Tudi to je turizem in Izolani moramo za njega nekaj nujno ukreniti.

P.S. Upam, gospod župan, da mi boste vrnili denar, ki je bil potreben za nakup dovolilnice. V času neobratovanja parkirišč namreč dovolilnice niso potrebne. Pa še eno vprašanje: Čigav župan ste?

S spoštovanjem
Darko Baloh

G.J.

MORJE IN LUNA malo gor malo dol

SO VČERAJ SVETNIKI DOBILI FUNKCIONARJE ?

Če večina občinskih svetnikov ni odšla na smučanje, potem je zelo možno, da so se včeraj popoldne na svoji drugi seji sestali občinski svetniki. O tem, kaj in kako so sklepali ne moremo poročati, saj je bila seja za nas v najbolj neprimernem času, lahko pa povemo, da so svetniki (če so) sklepali o organizaciji dela v občini in hkrati izvolili funkcionarje občinskega sveta. Kot smo že poročali sta bila kandidata za predsednika občinskega sveta:

- **Marino Domio (ZLSD) in Aleksander Frantar (SKD)**

Za podpredsednika občinskega sveta pa so kandidirali:

- **Davorin Adler (LDS)**

- **Aleksander Slekovec (LDS)**

in **Nikolaj Vodšek (SLS)**

Seveda pa možnih zapletov na ravni občine s tem še ni konec, saj poslanci državnega zbora še sprejemajo popravke zakona o lokalni samoupravi, republiška vlada pa hkrati sprejema nekatere odloke, ki vnašajo obilico zmede na občinski ravni. Ena takšnih je odločitev, da funkcionarje pristojnosti pripadajo vsem svetnikom in županu, medtem ko nekdanji občinski funkcionarji (vodje enot) izgubijo ta naziv. Naziv sam po sebi sicer ni pomemben, pomembno pa je, da se plače funkcionarjev določajo po enem (višjem), plače delavcev v upravi pa po drugem (nižjem) zakonskem določilu. Država je seveda sklenila, da bo začela varčevati pri drugih (občinah), zato je že slišati, da si nekateri nesojeni funkcionarji iščejo druge službe.

Kaj in kako so včeraj odločali svetniki pa (na žalost) šele čez teden dni.

Namesto komentarja

Kaj naj počnemo s tem našim županom?

Dogajanje v zvezi s spremenjenim sistemom parkiranja je pokazalo, da je župan naredil lepo napako. Imel je vse možnosti, da se zdaj, ko občinski svet še ni konstituiran v celoti in statut še ni napisan, prikupe občanom s kakšno aplavzov vredno potezo in hkrati pridobi potrebne točke v primerjavi z občinskim svetom, ki mu bo seveda želel na vsak način odvzeti del oblasti. Župan je očitno vedel to, odločil se je tudi za pravo stvar, kako je to izpeljal pa je seveda drugo vprašanje.

Lahko je biti zdaj general, toda v opravičilo županu je treba nekaj dejstev le naštet. S prihodom na občino je nenadoma ugotovil, da so ga zapustili vsi. Stranka ki ga je predlagala je zagotovo ugotovila, da ni pretirano zanesljiva osebnost, saj ni niti njen član in mu strankarstvo ni ravno svetinja ampak se raje zanaša na svoj instinkt. Zapustili so ga prejšnji občinski funkcionarji. Več kot polovica se jih je preselila v takojmenovano upravno enoto in se na hitro otrešala nekaterih delikatnih nalog, ki jih je dobila na grbo občina. Najbolj delikatno pa je seveda vse, kar je v zvezi z občani in njihovimi pravicami. Tako je ostal sam s komaj vpeljano sekretarko bivšega IS, direktorjem Zavoda za urbanizem in vodjo financ. Oblikoval je nekakšen ožji kolegij in skušal organizirati delo, kar pa sploh ni bilo lahko. Iz države so prihajala nova in nova navodila, ena so ga postavljala za figuro občinskega sveta, druga za neomejenega gospodarja, ki mu občinski svet služi kot posvetovalni organ.

Skratka, polva pogumna poteza, ki jo je župan dr. Gasparini naredil mesec in prvi po nastopu mandata je bila zgrešena. Zgrešena je bila, ker je bila premalo dodelana. S kom bi jo lahko dodelal? S strankami, ki jim je le do tega, da čimprej prevzamejo oblast v občini, s strokovnjaki, ki jih ni imel?

Lahko bi jo dodelal z občani, toda kako.

Morda pa občani še lahko najdemo rešitev pred popolno strankarsko nadvlado in stopimo županu naproti. Kakršenkoli že je, ima obraz, ima telo in ima ime. Stranke tega nimajo. Razen imena, pa še tega so si izmislile same.

MeF

Turisti bodo prišli!

V četrtek 16.2.94 se je sestala Komisija za turizem, ki jo je imenoval župan z namenom, da bi mu bila v pomoč na področju turistične dejavnosti. Glede na to, da je (po besedah gospoda Simonoviča) Izola na četrtem mestu po številu nočitev, se zdi Komisija za turizem, vsaj kar se župana tiče idealna rešitev. Sestava komisije je namreč bolj ali manj iz turistične branže, ki se na to problematiko prav gotovo razume.

Komisija je na sestanku sestavila in odobrila osnutek porabe krajevne takse za leto 95 - zbrali naj bi 35.000.000,00 tolarjev, ki so jih namenili: do 20% za investiranje v turizem, do 60% v propagando, promocijo in prireditve, do 10% sofinanciranje različnih ugodnosti, do 10% pa naj bi bila medletna rezerva. Obravnavali so še problematiko nedejavnosti Turističnega društva v Izoli in o Gospodarskem interesnem združenju, ki naj bi bilo v poteku ustanavljanja. Glede na to, da je Komisija za turizem prav gotovo v pospešenem delovanju - sezona je pred vrati - bomo o njenem delovanju in rezultatih še slišali.

KONEC IZOLSKE TEKSTILNE INDUSTRIJE

Tržna ekonomija ne pozna usmiljenja. Še tako dobri programi ne pomenijo veliko, če na trgu za te proizvode ni pravega zanimanja. Prav ta ugotovitev je bila usodna za tekstilno industrijo v Izoli, ki je po dvajsetih letih delovanja prenehala z delom.

Sicer pa je bilo le še vprašanje časa, kdaj se bodo stroji v Plencičevi ulici za vselej ustavili. Ta bojazen je bila prisotna praktično že od samega začetka, ko je nekdanja Enotnost zaposlovala 30 pretežno priučenihi šivilji. Zato tudi velika odvisnost od manj zahtevnih in temu primerno plačanih del. Šlo je v glavnem za takojmenovane lon ali dodelavne posle, ki so med zaposlene ob pogledu na plačilno kuverto vnašali nemir in odpor do dela tudi v obliki namišljenih bolnišk, podjetju pa niti toliko, da bi lahko poravnalo tekoče obveznosti. Ob takem poslovanju je bil stečaj in zlom Enotnosti nujen. Tudi poskus zagnati novo proizvodnjo v zasebni režiji, se v Izoli ni obnesel. Premajhen slovenski trg in veliko število domačih, tudi v tujini že uveljavljenih ponudnikov, je dobesedno uničil majhno serijsko enoto v Izoli, ki zaradi visokih proizvodnih stroškov na enoto ni mogla biti konkurenčna. Izpraznjeni poslovni prostori, sicer last Gabiana, d.o.o. iz Izole samejajo. Po vsej verjetnosti za dolgo. Povsem jasno pa je, da tu kakršnekoli dejavnosti vezanje na šivanje ne bo. Izkušnje iz preteklosti so vsekakor poučno svarilo za drugačno obnašanje.

Ostrouška

DAN ŽENA IN POMEMBNE OBLETNICE

Ves demokratični Svet in tudi mi v Izoli se pripravljamo na obeležitev 50. obletnice zmage nad fašizmom. Obletnica zmage nad fašizmom se ujema tudi s 50. obletnico ustanovitve Antifašistične fronte žensk (AFŽ) v Izoli. V tem okviru organizira Ženska sekcija Izola proslavo z družabnim srečanjem, s katerim bomo obeležili ta pomembna jubileja. Vse skupaj bomo združili še s praznovanjem 8. marca, mednarodnega praznika žensk.

Proslava bo v sredo 8. marca zvečer, v izolskem Hotelu Riviera (gostinska sala). Pričakujemo, da bo dvorana premajhna, kot je bilo vsakič ob 8. marcu, zato je možno vnaprej rezervirati prostor z nakupom bona za večerjo (1.000 Sit). Rezervacije in bone je moč dobiti v trafiki Tobaka pri lekarni, ob glavnem izolskem križišču. Ob osrednjem govoru, kulturnem programu, srečelovu in zabavi se bomo spomnili dogodkov, ki so na nek način zaznamovali tudi življenje naše občine. Za zabavo in ples bodo poskrbeli naši Primorski fantje.

Ženska sekcija Izola

8. marec in porodniška

(nadaljevanje)

- predlagatelji vidijo v podaljšanju dopusta za varstvo in nego otroka ukrep za povečanje števila rojstev,

- starši naj bi tako imeli daljši in intenzivnejši stik z otroki, to pa bi izboljšalo zdravstveni in psihološko trdnost mlajših generacij. Hkrati naj bi se bistveno razbremenili starši, zlasti matere, ki so preobremenjene.

- posredno naj bi podaljšanje tega dopusta vplivalo tudi na področje zaposlovanja. V dveh letih naj bi se sprostil okrog 40.000 delovnih mest na katerih bi se zaposlili predvsem mlajši iskalci zaposlitve.

- predložene spremembe naj bi v največji meri zagotovile enakopravnost moških in žensk, saj naj bi bila dana možnost koriščenja dopusta nad 105. dnevi tako materi kot očetu.

- predlagatelji zavračajo ugovore, da bi se zaradi podaljšanja porodniškega dopusta zmanjšala zaposlitvena možnost mladih, ker je izraba tega dopusta prostovoljna.

- predlagatelji predvidevajo, da bi za drugo leto dopusta potrebovali v proračunu približno 7 milijard tolarjev, za tretje leto pa približno 2 milijardi. Skupno torej 9 milijard, ki bi jih lahko kompenzirali iz postavke nadomestilo za brezposelne.

Pomembno je vedeti, da je postopno zniževanje rodnosti problem vseh dežel, kjer se standard zvišuje in zlasti Zahodna Evropa pri tem vodi. Res pa je tudi, da je Slovenija v zadnjih treh, štirih letih ne glede na stalno zniževanje življenjskega standarda pristala na enem zadnjih mest v Evropi po številu živorojenih otrok na mater (1,3 otroka na mater). To seveda ne zadošča več niti za nadomeščanje umrlih in dolgoročno gledano nam sicer še ne grozi izumrtje, vendar nas iz leta v leto manj.

Treba je ugotoviti razloge, zakaj se v Sloveniji rojeva vse manj in manj otrok in obenem razloge, ki naj bi pripeljali do trajnega povečanja števila rojstev. To pa lahko ugotovimo samo z obširnimi raziskavami in analizami, ki jih morajo opraviti strokovnjaki, ki ki za to rabijo dovolj časa in tudi primerna sredstva. Šele potem lahko ta država oblikuje učinkovito prebivalstveno politiko.

Pridite in pomagajte nam ugotoviti, kaj mora storiti država, da se bomo v Sloveniji vsi dobro počutili in da nas bo vsako leto več. Dobrodošli v SGTŠ 3. marca ob 18.00 uri.

Združena lista Izola
Breda Pečan

Vi vprašajte, župan bo odgovoril

V mestu in okolici je in se dogaja verjetno veliko stvari, ki vas motijo. Na pobudo novega izolskega župana in Mandrača bomo skušali s skupnimi močmi osvetliti marsikatero nejasnost. Če bi karkoli hoteli vprašati župana, bo tale prostor kot nalašč. Vprašanja lahko postavite pisno ali pa po telefonu. Vsa vprašanja bomo javno objavili razen tistih, ki bi bila žaljiva ali za širšo javnost nezanimiva. Torej priložnost je lepa, zato se opogumite in vprašajte.

Težave invalidnih oseb ČISTO MALO POZORNOSTI BI BILO DOVOLJ

Za sprehode pripravno jutro. Odpravim se po Izoli z jasnim namenom, da si jo ogledam skozi oči nekoga, ki žal nima več dvoje zdravih nog in je prisiljen uporabljati invalidski voziček.

Sprehod je izzvenel v stalno vstajanje in vsedanje na moj namišljeni voziček. To je mesto ovir (ne edino)! Z invalidskim vozičkom jih lahko premagujejo le najbolj spretni med tistimi, ki imajo še ohranjene motorične sposobnosti trupa, obeh rok in vratu. Kaj pa ostali? Naj naštajem le nekaj ovir s katerimi se srečamo:

- Zdravstveni dom, kraj kjer bi morali biti še najbolj dojemljivi za tuje težave. Do vseh ambulant in do laboratorija vodi nekaj stopnic, če seveda premagas vegasto potko, ki vodi do njih.

- Kako lahko pride taka invalidna oseba v Izolo do zdravil? Vedno znova prosi sosede ali sorodnike, lahko se tudi ob vseh spremljajočih težavah pripelje pred lekarno in tam moleduje mimoidoče.

- V katerem izolskem bloku je vgrajeno dvigalo?

Preostane jim le stanovanje v pritličju (do katerega največkrat tudi vodi nekaj stopnic), hiše v starem delu mesta (ki jih je treba primerno preurediti) ali prilagojena novogradnja (o finančnih sredstvih za te posege kje drugje).

V koliko izolskih trgovinah lahko nakupujejo? Vse imajo takšne ali drugačne vetrolove, stopnico (e) ki vodi gor ali dol. Svetlih izjem je manj kot za prste ene roke. Je to okrnjen poslovni posluh?

- Poskusite priti z invalidskim vozičkom v katero od bank?

Tu je stopnica, nemogoč vetrolov ali stara, težka vrata. Spet nam preostane le prošnja mimoidočim, da opozorijo uslužbenke ali pa brezupno mahanje in trkanje po oknu. Kdor pa si drzne vstopiti ga čaka visok pult.

- In ko je treba na potrebo?

Ne preostane jim nič drugega kot dirka s časom, kako čimhitreje priti domov. Javnega stranišča, ki bi bilo prilagojeno tudi za invalide ni, uporabiti stranišče večine izolskih lokalov pa je zaradi velikosti nemogoče.

- Ulice so grbaste, pločniki pa so brez ramp. Te bi olajšale hojo tudi starejšim, ljudem s poškodbami nog in vsem tistim z otroškimi vozički.

- Pošta je svetla izjema a je treba tudi tukaj odpreti vrata ko vstopiš in še druga (tudi oni niso pozabili na vetrolov), pult je na srečo nekoliko nižji, imajo pa telefonsko

govornico, ki je delno prilagojena invalidnim osebam tako, da je brez vrat in morajo invalidi deliti zasebnost s poslušalci.

Zato je in bo Izola še vedno mesto brez nasmeha. Zakaj imamo Dom dveh topolov? Zgolj zaradi vesti? Če smo v Izolo povabili ljudi, ki so priklenjeni na invalidski voziček in v gibanju odvisni od njega jim pokažimo, da imamo za to tehtne razloge. Ti pa so: pripravljenost prilagoditi objekte in javne površine tako, da jih bodo lahko uporabljali tudi invalidi. Tudi to je korak v Evropo, morda celo korak pred njo. Tudi sami invalidi bi bili tako veliko bolj samostojni, saj jih na vsakem koraku ne bi ovirale nepremostljive arhitekturne bariere. Zavedajmo se, da še najmanj potrebujejo usmiljenja. Med nami ni nikogar, ki bi lahko trdil, da ga to ne more doleteti. Bolezenska stanja (mišične distrofije, pareze živec, ortopedske težave starostnikov) ali nesreče nas lahko že jutri, kot za šalo, priklenejo na invalidski voziček do konca življenja. Takrat se bomo pač pridružili manjšini, ki so ji ostale vsega tri možnosti:

1. Da še naprej vpije v tej džungli in upa, da jih kdo sliši

2. Sveto pismo; Matejev evangelij 9,1 Jezus ozdravi hromege (v to rešitev le malokdo veruje)

3. Upati, da se g. župan (dr. Mario Gasparini) zaveda težav s katerimi se srečujejo njegovi sosede (in ne samo oni), da je spoznal stisko ljudi, pacientov z enakimi težavami, ki jih najbrž ni tako malo v njegovi dolgoletni zdravniški praksi. Upati, da bo skupaj z ostalimi iz nove oblasti našel čas ob kopici "velikih" problemov tudi za tovrstne "majhne" vsakdanje težave.

S spoštovanjem in upanjem, da to res ni le glas vpijočega v puščavi.

Ozvaldo Ivancič, študent medicine
Nazorjeva 15, Izola

VPRAŠANJE:

Rosita Jež iz Izole sprašuje gospoda župana, zakaj dostopi v zdravstveni dom niso prirejeni tudi za invalide. V zdravstvenem domu so mnoge storitve, ki jih potrebujejo tudi invalidi; od splošnega zdravnika do zobozdravnika in fizioterapije. Zanima jo tudi kdaj bodo ovire (pa ne samo v zdravstvenem domu) za invalide odpravljene.

ODGOVOR:

Spoštovana g. Jež. Pobuda za odpravo teh pomanjkljivosti je bila obravnavana na občinski vladi že pred enim letom, ob pregledu zdravstvenega doma pa so ugotovili, da tudi z izrednimi posegi ne bi mogli rešiti dveh težav:

v pritličju ni prostorov niti za zobozdravstveno niti za fizioterapevtsko ambulanto. Zato je kolektiv Zdravstvenega doma sklenil, da bodo invalidnim osebam priskočili na pomoč tako da:

- bodo vsi invalidi, ki potrebujejo zdravnika dobili usluge na dom, kar velja tudi za odvzem tekočin za laboratorij

- bodo vsem, ki potrebujejo obisk pri zobozdravniku ali v fizioterapiji pomagali z delavci reševalne postaje.

Osebo menim, da je ta pobuda na mestu, saj bi bilo nesmotno zdaj vlagati velika sredstva v adaptacije, saj že tečejo priprave na gradnjo novega zdravstvenega doma, v katerem bodo te napake zagotovo odpravljene.

Seveda pa moram nasloviti apel vsem v javnih ustanovah in službah ter trgovcem in drugim, naj storijo vse kar je mogoče, da bi invalidnim osebam omogočili dostop v javne objekte.

župan
dr. Mario Gasparini

Republika Slovenija
OBČINA IZOLA

V skladu s 1. in 2. odstavkom 8. člena Zakona o prometu z nepremičninami (Uradni list SRS, št. 19/76 in 42/86) ter sklepa Izvršnega sveta skupščine občine Izola št. 466-49/94 z dne 07.12.1994 se razpisuje

JAVNO DRAŽBO ZA PRODAJO NEZASEDENEGA OBJEKTA V IZOLI - BAREDI

1.

Predmet prodaje je nezasedeni objekt na robu zaselka Baredi, stoječ na parc.št. 1177 - kombinacija zgradb v izmeri 643 m², vpisana v vl.št. 2912 k.o. Izola II. Objekt je družbena lastnina v uporabi Občine Izola.

Izključna cena je **692.291,00 SIT** oziroma **84.467 DEM** v tolarski protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije, ki bo veljal na dan izvedbe javne dražbe.

2.

Javna dražba bo v **ponedeljek dne 13.marca 1995 ob 8,00 uri** v prostoru Zavoda za planiranje, urbanizem, stanovanjske in gradbene zadeve Občine Izola, Postojnska 3 (sejna soba).

3.

Objekt, ki je predmet prodaje na javni dražbi ni zaseden. Objekt je ruševina in gre za kombinacijo zgradb. Do objekta ni dostopne poti. Parcela na kateri je objekt-ruševina ni komunalno opremljena.

4.

Davek na promet nepremičnin in drugi stroški v zvezi s prodajo navedenene nepremičnine in zemljiškoknjižni vpis, niso zajeti v ceno in jih poravnava kupec.

5.

Ostali pogoji:

- Udeleženci, ki želijo na javni dražbi sodelovati, morajo pred začetkom javne dražbe vplačati varščino v višini 10% izključne cene v tolarski protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije, ki bo veljal na dan vplačila in jo vplačati na račun št.51430-630-90025 - Občina Izola.

- Pogodba o prodaji mora biti z dražiteljem, ki je na javni dražbi uspel, sklenjena v roku 15 dni po javni dražbi. Če pogodba ni sklenjena v tem roku, zapade ostanek varščine, po odbitku stroškov postopka.

- Kupec mora plačati kupnino v roku 15 dni od dneva sklenitve prodajne pogodbe v tolarski protivrednosti nemške marke obračunane po srednjem tečaju Banke Slovenije, ki bo veljal na dan plačila kupnine.

- zastopniki pravnih in civilnih oseb so dolžni predložiti pravnoveljavno pooblastilo za zastopanje na javni dražbi.

- Dražitelj, ki na javni dražbi ne uspe, dobi povrnjeno varščino najkasneje v roku 15 dni po izvedeni javni dražbi.

- Prodajalec si v primeru preprodaje nepremičnine pridržuje predkupno pravico za dobo 2 let od dneva sklenitve prodajne pogodbe.

- Prodaja se vrši po principu videno-kupljeno in kupec nima pravice uveljavljati v zvezi s predmetno nepremičnino kasnejših reklamacij.

- Kupec, v kolikor je to fizična oseba, mora izkazati državljanstvo Republike Slovenije.

- Vse informacije v zvezi z odkupom navedene nepremičnine dobijo interesenti pri strokovni službi Zavoda za planiranje, urbanizem, stanovanjske in gradbene zadeve Občine Izola, Postojnska 3 po telefonu št. 67-277 (Podbreznik Martin). Ogled nepremičnine je možen po dogovoru.

Župan
dr. Mario GASPARINI

komunala
izola - isola

BOLJŠE USLUGE KOT DOSLEJ

Komunala želi v letošnjem letu bistveno dvigniti kvaliteto uslug. Tako je moč soditi po predlogu poslovnega načrta, ki ga bo v sprejem dobil upravni odbor tega javnega podjetja, ki se financira v glavnem iz proračuna, del stroškov za poslovanje pa seveda pokriva z ustvarjenim lastnim prihodkom. Največ denarja bodo seveda namenili vzdrževanju **čistoče javnih površin** (nekaj več kot 21. milijonov), kakšen milijon manj bo šlo za izdelavo dokumentacije za **čistilno napravo** (ki naj bi jo sofinanciralo Ministrstvo za okolje), skoraj dvajset milijonov bodo namenili vzdrževanju **prometnih površin** (Tovarniška, Kajuhova, Dantejeva, Morova, itd...), enajst milijonov bo veljalo **vzdrževanje in obnavljanje parkov** (Veliki trg), osem milijonov pa bodo porabili za obnavljanje **prometne signalizacije**, od znakov do talne signalizacije.

O resnosti načrtov pričajo tudi naročila nekaterih vozil, saj bo Komunala (če bo financiranje potekalo po načrtih) kupila **tri nova in zamenjala eno sedanje vozilo za pobiranje in odvažanje smeti**. Pobiranje smeti bo po novem organizirano glede na potrebe in ne po nekakšnem zabetoniranem urniku. Tudi čiščenje javnih površin naj bi bilo boljše, kar bodo dosegli z nakupom novega **stroja za pometanje**, ki bo posebej učinkovit ob turistični sezoni.

Pokopališče namerava Komunala oddati v koncesijo, tako kot je to že storila z vrtom in cvetličarno, nekaj več dohodka, predvsem pa reda, pa načrtujejo z **luško dejavnostjo**, to je z dokončnim urejanjem mestnih privezov za občane Izole, saj je Marina Izola že krepko posegla v dejavnosti na tej lokaciji.

Načrtujejo tudi povečanje števila **zaposlenih** in sicer za sedem delavcev, od tega 4 ne kvalificirane, 5 kvalificiranih delavcev in enega vodstvenega delavca za področje ekologije. Seveda bodo stroški, predvsem pa nakupi osnovnih sredstev in zaposlovanje odvisni od dejanskih možnosti, o čemer bo odločal upravni odbor podjetja, v katerega mora občina Izola še imenovati svojega predstavnika.

JAVNI POZIV

Pozivamo vse najemnike grobov na pokopališču v Izoli ali njihove sorodnike, ki nimajo urejenih najemnih odnosov, da to uredijo v roku 60 dni, do 30.4.1995.

Najemniki naj se zglasijo na upravi JP Komunala Izola, Verdijeva 1, vsak dan od 12. do 14. ure (tel. 066 67 370).

Po tem roku bomo v skladu s 13. členom odloka o pokopališki in pogrebni dejavnosti, urejanju pokopališč in pokopališkem redu na območju občine Izola (Ur. objave št. 24/91), razpolagali s pokopnim mestom.

Uprava podjetja

INVITO

Si invitato tutti gli affittuari di tombe nel cimitero cittadino di Isola che non hanno ancora regolato i rapporti d'affitto (risp. i loro familiari) a provvedere alla sistemazione della questione entro i prossimi 60 giorni ovv. fino al 30. aprile 1995.

Gli affittuari sono invitati a presentarsi alla sede dell'azienda "Komunala" Isola, Via G. Verdi n.1, dalle ore 12.00 alle ore 14.00 dei giorni feriali (tel.n. 066 67 370).

Scaduto il termine succitato in conformita' all' art. 13 del Decreto sull' attivita' funeraria, l' assetto dei cimiteri e l' ordinamento dei cimiteri nel territorio del Comune di Isola (Foglio ann. uff., n. 24/91) la tomba sara' considerata a nostra disposizione.

La direzione

ŠOLA V NARAVI IN V MANDRAČU

ZIMSKA ŠOLA V NARAVI PLANICA '95 4.B

Komaj sem čakal, da pride sobota - dan odhoda v Planico. Le v torek sem pripravil v mano potovalke. TOMAZ

V petek, dan pred dnevnim odhoda, sem v mano pripravil potovalke. Celo noč nisem spal, ker sem mislil na Planico. SAMO

Ko sem prišel v Planico, sem mislil, da sem v gugalnici. Tam je bil lep in velik. ALEŠ

So smučanju smo nerali nenavadna vprašanja. Bil so zelo lahki, hkrati pa zelo težki. URŠK.

So kosilu smo šli na vrh skatelnice velikanka. Popoldan smo šli na pohod v Tamar. Hladili smo v skupinah in iskali lističe po drevesih ter odgovarjali na vprašanja. MIHA R.

V torek zvečer smo odšli v belkani vrn. Dabla so padale po cest. ROK B.

SMUČANJE V PLANICI

Hitro smučke na noge,
palice pa v roke.

Vsi nestrpnost čakamo,
da z vlečnico se odpeljemo.

Na hribov vaditelja počakamo
in vsi skupaj se odpeljemo.

Nekateri tudi padajo,
vendar se vstanejo.

Z avtobusom se odpeljemo vsi utrajeni,
vendar veseli,
se spočijemo.

Hura, zavriškamo, spet smučki nas čakajo.

Vsi veseli smučamo,
dolgi čas preganjamo.

OŠ LIVADE
IZOLA

VOČANEC
Valentina 4.a

**NO
COMMENT**

ZIMSKA ŠOLA V NARAVI '95' 4.A

Konec je napočilo veličastno jutro. Moja mi je bilo žal, ker bom bil tam dni brez doma. Ampak takoj sem se močreselil, bo sem pomislil na smuč. BRUNO

Tri potovalke smo do Ljubljane in tam je ustopil vaditelj Jure. Med potjo nam je povedal, če nekaj imen gora. In starih urah smo prišli v Planico. TEA

So kosilu smo šli smučati. Mene je bilo zelo strah, vendar sem strah premagal in se spogumila. Na vrhu bu sem padala, pa to same nekaj dni. Danje dneve pa le manj. HELENA

So kosilu smo odšli v smučišče. Porveselila sem se, ko sem videla, da imam se vedno pravilno smučati. Tudi smo še druge dni smučali. Najbolje je bilo v Bobrovu. Bili so tri ubčarice: Redarica, Belta in Kolovrat. MASA

Ker v mojem življenju nisem se nikoli smučal, sem bil vesel tolikinskega snega. Ker smo sem poslušal navodila učitelja. Ker sem hitro dojemal, mi je bilo smučanje pravi užitek. MIRJAN

MALI OGLASI

Sibirski husky - samček, stari 8 tednov z rodovnikom PRODAM tel.: 64 147

fotooptika RIO

V Fotooptiki RIO Vas pričakujemo s kvalitetnimi stekli svetovno najboljšega proizvajalca.

REZULTATI:

Izognili se boste težavam z ostrino vida pri vseh dejavnostih. Vaše oči bodo lepo vidne, nič več glavobola zaradi bleščanja, branje bo lažje, povečali boste lastno varnost pri vožnji, izboljšali se bodo rezultati na delovnem mestu.

Prvi video računalniški sistem v Sloveniji Vam bo pomagal pri izbiri stekel in okvirja iz kolekcij znanih modelistov.

66310 IZOLA, Ljubljanska 24, Tel.: 066/61-403

15.000 KILOMETROV OD DOMA

Izolska jadralka in verjetna olimpijka, Vesna Dekleva, se je pred dnevi vrnila s svetovnega prvenstva jadralcev razreda Evropa, ki je bilo v oddaljenem Aucklandu na Novi Zelandiji. Dlje od doma zagotovo ne bi mogla odpotovati, zato tokrat objavljamo nekaj fotografij s tega zanimivega tekmovanja in potovanja.

Kiwi care restores Vesna's chances

By SUZANNE McFADDEN

Slovenian yachtswoman Vesna Dekleva can thank Kiwi generosity for her start in the world Europe class championships in Auckland tomorrow.

Nineteen-year-old Dekleva, pictured at Milford Beach yesterday, is the only representative from the central European nation of Slovenia. She thought she would not be able to compete when she arrived in New Zealand to find her dinghy's mast smashed.

Dekleva had placed the expensive carbon-fibre mast as baggage on her flight to Auckland, but it was broken beyond repair in transit.

"I did not know what I would do. I bought it in Denmark a year ago," she said.

But the man who is helping Dekleva in Auckland, Warren Dwight, immediately began a fundraising drive, ringing up New Zealand companies to ask for a donation to-

wards the \$2500 cost.

All of the eight companies Dwight approached gave money to help Dekleva, with the three main donations coming from Scitlager, Hewlett-Packard and

Garuda Airlines, with whom she had flown to New Zealand.

Dekleva had borrowed a mast from a New Zealand sailor for this week's Opera Week championships off Mil-

ford Beach, but because of her light weight — 58kg — she struggled with the heavier rig in the strong winds.

She was, however, thrilled with the new mast made in Auckland

at Southern Spars.

"I think this one is even better than the one which was broken. It goes faster with the strong winds," she said.

Dekleva could well

use the mast in next year's Olympic Games. As three-times Europe champion of Slovenia she is almost certain to compete in Atlanta.

PICTURE: CRAIG SIMCOX

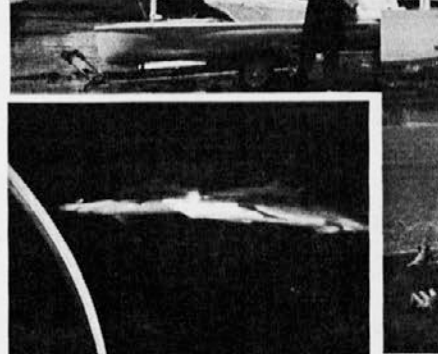
Svojo pomoč pri naročilu novega jambora (stari se je zlomil med letalskim prevozom) so prijazni Novozelandci pospremili tudi s takšnim člankom v njihovem osrednjem dnevniku.

Vesni je največ pomagal prijatelj trenerja Dorošenka, pilot Warren Dwight (zgoraj). Takšni pa so bili jadralni pogoji v Aucklandu (levo)

Odhod na morje je bil prava avantura, še najbolj podobna klasičnim surfom na valovih (levo). Tudi med tekmovanjem so videli morske pse, tile pa so iz podvodnega akvarija v Aucklandu (levo spodaj). Za konec pa še pozdrav s plaže. V ozadju je običajni dan brez jadralnega tekmovanja. In vendar je morje polno jadrnic (spodaj).

Matična knjižnica Izola in Založba Mihelač vabita na literarni večer

v četrtek, 23. februarja ob 19. uri v Kulturni dom Izola.

Pesnik in prevajalec Ivo Svetina bo govoril o **Tibetanski knjigi mrtvih**. Gosta večera bo predstavila Jasna Čebtron. Vabljeni!

KULTURNI DOM

3. marca pride v goste
RADE ŠERBEDŽIJA

EX šolarji POZOR!

Kdor se bo našel na spodnjem seznamu, naj se spomni, da je minilo že celih trideset let, odkar je zaključil obvezno šolanje. Iniciativni odbor pripravlja srečanje ob tridesetletnici male mature, natančnejši datum bo še posredovan, tudi preko Mandrača. Če kakšen(a) ne živi več v Izoli, organizatorji naprošajo znance, da ga - jo o tridesetletnici obvestijo.

8a - Bolje M.

Dečko Peter, Dekovič Lucijan, Dobrinja Marino, Jurčič Igor, Ličan Joško, Medved Anton, Muženič Rado, Peternel Stane, Širca Dušan, Udovič Boris, Žgavec Viljem, Čič Valentina, Ilič Rozana, Ivančič Vlasta, Klanjšček Marica, Marsič Jelka, Omezelj Erna, Paut Fani, Perhavec Rastislava, Priman Mirjana, Raspolich Nada, Stres Milena, Šček Sonja, Trbižan Marta, Trušnovc Ivana, Turk Tončka, Ujhazi Paula, Vodišek Marjanca, Zec Slavica

8b - Pavletič L.

Bolha Joško, Brenko Gino, Brezavšček Alojz, Cergolj Žarko, Gobbo Sergej, Homovec Stane, Kolarič Ivan, Leban Iztok, Mršnik Mirko, Renner Anton, Slavec Franjo, Šoša Valter, Tul Dušan, Vičič Pavel, Vran Silvester, Biščak Magda, Bizjak Sonja, Degrassi Katja, Dodič Dragica, Gajič Durdica, Gombač Jožica, Habjan Marija, Hočevar Irena, Humar Tatjana, Prelovšek Irena, Pribac Nevenka, Pristov Brigita, Strgar Zdenka, Škerjanec Darinka, Topolšek Hermina, Valant Irena, Zečevič Marica

8c - Krbavčič E.

Andrijašič Zvonko, Baša Mladen, Brodar Slavko, Cotič Marko, Domenik Franc, Gregorčič Marjan, Ivančič Dušan, Kovačič Žarko, Medoš Bruno, Narobe Janez, Panič Vlado, Repek Stojan, Treven Bogdan, Zonta Marjan, Videtič Vinko, Barzan Sonja, Benčič Nadja, Cuder Jadviga, Čuk Helena, Jakša Zdenka, Kocijančič Alda, Marinšek Metka, Markežič Slavica, Markovič Nela, Marjon Mirjana, Mohorovičič Loredana, Pankracij Anica, Videtič Marjana

8č - Umer (pok.)

Adler Davorin, Bučar Herman, Cilenšek Robert, Čok Boris, Čorkalo Branko, Deško Branko, Dolenc Marjan, Ferfolja Emil, Frančeskin Marjan, Grlica Ivan, Jug Slavko, Pangerc Dušan, Reja Vojko, Sinožič Franko, Šiško Miroslav, Turk Zoran, Vavpotič Vinko, Zajc Boris, Čebtron Stanko, Barut Ondina, Bernardi Renata, Kaligarič Danijela, Kleva Ema, Nežič Mirna, Rojc Mira, Šajn Zorka, Šiškovič Viljana, Tončetič Lavra, Urbas Marija, Zalokar Marjanca

NOGOMET

Stvari v izolskem prvotligašu so se začele resno zapletati, saj je slab teden dni pred nadaljevanjem prvenstva moštvo Izole zapustil trener Mladenović. Pravzaprav je moral oditi, saj so v klubu ugotovili, da so igralci povsem nepripravljeni, da imajo moči za kakšnih 20 minut normalne nogometne tekme in da so pripravre preživeli v glavnem z igranjem malega nogometa in "tepčka". Moštvo je že prevzel trener mladinske ekipe Softič, ki je seveda ugotovil, da mora najprej igralce fizično okrepiti, sicer v nadaljevanju prvenstva ni kaj pričakovati. Tudi udeležba na treningu se je nekoliko izboljšala, tako da je bilo pred nedeljskim odhodom na tekmo z Olimpijo v Ljubljani slišati tudi optimistične napovedi o osvojitvi točke.

Seveda pa je razlogov za optimizem prav malo, saj so igralci nepripravljeni, moštvo ni uigrano, novinci niso mogli nadomestiti tistih, ki so odšli, Bičakčič je povsem izven forme, trener ima kar pet tujcev, tako da je edina okrepitev veteran Omanović, ki ga je pred tremi leti Izola predala Piranu, saj je bil prestar za njeno moštvo.

O krizi v klubu govori tudi licitacija nekaterih osnovnih sredstev, ki je imela zelo neugledne komentarje v slovenskem časopisju, klubu pa tudi finančno ni prav veliko prispevala.

Koliko bo še vzdržal sponzor in očitno tudi lastnik kluba?

Saj menda ne pričakuje, da se bo kdo v občini zmenil za usodo njegovega privatnega in povrh vsega še zelo neizolskega kluba.

KORTE SE PRIPRAVLJAJO

Nogometiški Kort so v pripravi na nadaljevanje tekmovanja v Primorski ligi, kjer so trenutno v vodstvu odigrali prijateljsko tekmo z vodilnim moštvom tretje slovenske lige, Črnučami, in tesno izgubili z 1:2. Zadelek za domače je dosegel Turk, po mnenju opazovalcev pa je moštvo v zavidljivo dobri formi pred nadaljevanjem prvenstva in boja za napredovanje v 3. državno ligo.

ODBOJKA

SIMONOV ZALIV ZMAGAL BREZ IZGUBLJENEGA NIZA

Žužemberk: Simonov zaliv 0:3 (-5, -5, -5)

Odbojkarji Simonovega zaliva so presenetljivo lahko strli odpor drugega moštva Pionirja. Glede na razmerje sil, saj so gostiteljem oddali skupaj vsega 15 točk, so zaigrali tudi vsi rezervni igralci in dokazali, da trener in igralec Pavljuk lahko računa na dobro pomoč s klopi. Nasploj je treba reči, da je igra na zavidljivi ravni, kar je tudi prav, saj zasledovalca Izolanov (Turbina in Črnuče), ki imata po dve točki manj na lestvici nikakor ne popuščata. Turbina je tako v gosteh premagala Novogoričane in jim oddala vsega 10 točk. Pazljivost in resnost je torej potrebna do konca.

KEGLJANJE

Po odigranem dvojnem kolu v kegljaških ligah so bili v 2. slovenski ligi, kjer se igralke Mehana borijo za napredovanje v najvišji rang tekmovanja, doseženi naslednji rezultati:

13. kolo

MEHANO Izola: GRADIS Norik 2. (Lj) 5:3 (2378:2375)

Najboljši rezultat pri Izolankah je dosegla Diana Letica s 422 podrtimi keglji.

14. kolo

MTT Maribor: MEHANO Izola 2:6 (2310:2319)

Najboljši rezultat pri Izolankah je dosegla Nadja Gregorič s 402 podrtimi keglji.

Na lestvici so v vrhu igralke Mehana z 11-timi zmagami in tremi porazi, 44-timi točkami iz dvobojev in 22-timi točkami. Enako število točk ima tudi Miroteks iz Celja, ki pa ima manj točk iz dvobojev, poleg tega pa ne more napredovati, saj je v prvi ligi že njihova prva ekipa. Druge ekipe zaostajajo že 6 točk, tako da je prvo mesto Izolank skoraj gotovo.

KAPUCINO

Sport

SUPER TENIS NA OBALI

Teniška reprezentanca Slovenije pred dvobojem s favoriziranim Zimbabvejem za Davisov pokal, ki bo od 31. 3. - 1. 4. v Portorožu.

ROKOMET

1. liga ženske SPREJEMLJIV PORAZ

Žalec: Marina Izola 31:19 (14:12)

S četrtouvrščenim moštvom prvotligaškega prvenstva so rokometiške Marine doživele dokaj sprejemljiv poraz, lahko pa bi bilo še bolje, če jih sredi drugega polčasa ne bi izdale moči. Vse dotlej so bile namreč dokaj enakovredne tekme favoriziranim domačinkam, ki so bile nemočne proti dobro organizirani igri mladih in majhnih Izolank. Na vsak način so s tem nastopom popravile slab vtis z domače tekme proti Velenju, kjer so igrale zares katastrofalno. Trener Čuk je pohvalil igralke za dobro igro, kar je glede na nadaljevanje prvenstva kar dober obet, da se bodo Izolanke le rešile izpada iz prve lige.

Poleg rezultatov pa vodstvo kluba terejo tudi drugačni, predvsem finančni rezultati. Marina Izola je pred nadaljevanjem prvenstva obljubila sponzorstvo kluba, ki zdaj nosi tudi njeno ime, vendar iz njihove blagajne na račun kluba zaenkrat še ni kanil niti tolar. Klub oziroma vodstvo so si tako nakopali že blizu 10.000 DEM dolgov in treba bo hitro ukrepati, da se ne bi zgodilo kaj takega, kot se je pripetilo koprskemu košarkarjem.

2. liga moški

NEPOTREBEN PORAZ

ŠEŠIR Šk. Loka: DELMAR Izola 24:22 (12:12)

Igralci Delmarja so nespretno izgubili

tekmo s četrtouvrščenim moštvom druge lige, saj so bili vseskozi najmanj enakovredni tekme, v zadnji minuti so imeli priložnost za izenačenje, na koncu pa so prejeli še en zadetek in tako omogočili sezanskemu Mitolu, ki so ga med tednom premagali v domači dvorani, da jih je spet dohitel na lestvici.

Izolani so igrali dobro v obrambi, vendar so v napadu izgubili preveč žog, kar so domačini spretno izkoriščali in uspeli nadoknaditi tudi razliko treh zadetkov, ki so jo Izolani ustvarili sredi prvega polčasa (11:8). Potem sta se ekipi izmenjavali v vodstvu, na koncu pa so domačini osvojili obe točki. Na lestvici vodijo Trebnje s petimi točkami pred Delmarjem in Mitolom, tako da se do konca obeta zelo napet boj. Zagotovo bo tako napeta tekma tudi v soboto v izolski športni dvorani, kjer bodo Izolani gostili vodilno moštvo in s tribun bo zagotovo spet prišla močna podpora glasnih Ribarov in zvestega rokometnega občinstva.

Smučarski klub Izola/SCI Club Isola

In Zveza telesnokulturnih društev Občine Izola

ORGANIZIRATA

2. Občinsko prvenstvo v veleslalomu

Tekmovanje bo v soboto 11 marca v Piancavallu

Kategorije:

dečki in deklice 1986 in mlajši dečki in deklice 1980 - 1985 starejši in starejše 1965 - 1979 odrasli in odrasle 1964 in prej snowboard - enotna kategorija

Priznanja:

zmagovalci v posamezni kategoriji prejmejo pokale, prvi trije pa medalje. Prehodni pokal prejmeta najhitrejši pri moških in najhitrejša pri ženskah

Pravico nastopa:

imajo občani Izole (stalno bivanje v občini Izola) in člani Smučarskega kluba Izola.

Prijave sprejemamo v klubskih prostorih v sredo 1. marca in sredo 8. marca od 17. do 19. ure

Cena prevoza in dnevne karte je za člane smučarskega kluba Izola 3.000 za ostale pa 3.500 SIT.

Ob zaključku tekme in podelitvi priznanj bo žrebanje priložnostnih dobitkov.

Vabljeni

IL MANDRACCHIO

Foglio della comunità italiana di Isola

Bilinguismo da estendere

La bozza del futuro Statuto del Comune di Isola e in particolare la parte riguardante la realizzazione dei diritti particolari della nazionalità italiana è stata recentemente oggetto di esame da parte del Consiglio della Comunità nazionale italiana di Isola.

Quattro sono gli articoli che tutelano il nostro gruppo etnico.

Tra questi l'articolo 8, che oltre, ad assicurare i diritti acquisiti dalla nostra nazionalità, specifica pure l'estensione del territorio comunale mistilingue. In merito a questo articolo, il Consiglio della nostra CAN propone un comma aggiuntivo con cui si estende il diritto di godere del servizio amministrativo bilingue anche a quei nostri connazionali che abitano al di fuori del territorio del nostro Comune definito per legge bilingue, all'area della Comunità d'abitato di Corte cioè.

Poi c'è l'articolo 50 che regola il rapporto tra la CAN e il Comune, articolo che recita: "La comunità autogestita della nazionalità italiana, per il tramite dei rappresentanti della comunità nazionale italiana eletti nel Consiglio comunale, dà il consenso agli atti particolari inerenti alla realizzazione dei diritti e dei finanziamenti della comunità nazionale". Nello stesso articolo viene stabilito pure il rapporto tra i consiglieri che in Consiglio comunale occupano i seggi riservati alla nazionalità italiana - che a Isola come ben sappiamo sono due - e l'organismo rappresentativo del gruppo nazionale, il Consiglio della CAN cioè.

Praticamente con questi articoli sarà garantito anche in futuro quel grado di tutela che la nostra comunità nazionale aveva nella precedente legislatura. Nel corso della stessa riunione - la quarta ordinaria - il Consiglio della CAN isolana ha eletto la prof. Lilia Peterzol vice presidente dello stesso organismo.

Gianfranco Siljan

Unione Italiana Struttura da rivedere

Posizione della comunità nazionale italiana in Slovenia, in base al dettame della Legge sulle Comunità autogestite della nazionalità, e unitarietà della minoranza su tutto il territorio del suo insediamento storico. Questo il tema di fondo affrontato la settimana scorsa presso la nostra Comunità con il presidente del gruppo di lavoro incaricato di stendere il nuovo Statuto dell'Unione Italiana Valerio Zappia.

Creare una forte organizzazione minoritaria nel rispetto delle singole realtà territoriali, politiche e statali non significa rompere la più volte auspicata unitarietà del nostro corpo nazionale. Anzi, soltanto legittimando e rafforzando il proprio potere contrattuale a livello locale è possibile garantire anche una maggiore incisività e operatività dell'organismo comune rappresentato dall'Unione Italiana. Questo il messaggio di fondo scaturito dalla consultazione che ha trovato in Valerio Zappia un interlocutore disponibile e aperto alle soluzioni più logiche e realistiche. Ma è proprio per questo, che lo Statuto dell'Unione Italiana deve essere sottoposto ad ulteriori verifiche prima di approdare all'approvazione dell'Assemblea. Va rivista, in particolare, la struttura organizzativa dell'Unione che dovrà adeguarsi a quella che è una tendenza ormai generale della democratizzazione interna ed esterna della nostra realtà comunitaria. Garantire, cioè, l'unitarietà con l'introduzione di elementi di decentramento e di rafforzamento della nostra capacità d'azione e rappresentativa nelle singole realtà territoriali, politiche ed economiche, oltre che di appartenenza statale. Una

sfida, quindi, che spetta agli Stati, ma che riguarda anche la nostra comunità, se saprà accoglierla e affrontarla senza escluderla e senza inutili spargimenti di energie.

Ed è proprio per questo - è stato sottolineato nel corso della consultazione - che i preparativi per la proposta di Statuto dell'Unione Italiana vanno portati avanti in parallelo e contemporaneamente ai preparativi per la proposta di Statuto delle Comunità autogestite che, per legge, hanno ben precise competenze a livello comunale e statale. Auspicabile, quindi, che questa realtà venga recepita anche dalle altre Comunità degli Italiani per portare ad una definizione dell'organismo comune quanto più aderente alle necessità e alle possibilità concrete che l'appartenenza a due legislazioni statali comportano. Senza dimenticare che l'unitarietà può essere garantita dalla volontà delle persone e non da come sarà, in base allo statuto, la sua organizzazione, per massima che sia. E senza dimenticare i messaggi che ci vengono da antichi detti popolari, secondo cui la politica è certamente figlia di buona donna, ma anche - più saggiamente - che è l'arte del possibile.

Silvano Sau

Tutti i membri delle CNA comunali nella "Costiera"

Compromesso costiero

Sino all'approvazione dello Statuto, la comunità autogestita costiera della nazionalità sarà composta da tutti i membri delle tre CNA comunali di Isola, Capodistria e Pirano. Questa la decisione presa alla riunione congiunta dei tre organismi. La costituzione della CNA costiera si era arenata in seguito alle divergenze emerse in particolare sulla rappresentatività degli italiani in Slovenia. Nella proposta di delibera statutaria provvisoria - formulata da un gruppo di lavoro - prerogativa veniva attribuita alla CNA. Al testo erano favorevoli i consiglieri di Isola e Pirano ma non quelli di Capodistria ritenendolo preclusivo per le altre forme organizzate del mondo minoritario, quali ad es. le C.I. e l'Unione. Al nuovo incontro per armonizzare le posizioni è stata riconfermata la diversità d'opinione sulla bozza di delibera che avrebbe dovuto venir approvata in attesa della decisione finale sullo Statuto. Per smorzare i termini del confronto è stata scelta la via del compromesso, con l'eliminazione di tutte le formule controverse e l'inclusione nella CNA costiera di tutti i consiglieri delle CNA comunali (undici di Pirano, nove di Isola e altrettanti di Capodistria). Per essere valide le decisioni prese da questa istituzione dovranno ottenere la maggioranza assoluta dei consiglieri delle singole CN comunali. Richiesti invece i due terzi per il voto sullo Statuto. A questo proposito è stata nominata la commissione statutaria che dovrà preparare la proposta di un nuovo Statuto che sia accettabile da parte di tutte e tre le comunità autogestite della nazionalità.

Claudio Moscarda

Ricerche scolastiche

I mestieri di un tempo

Mercoledì 25 gennaio 1995 le classi sesta, settima e ottava dell'"Alighieri" hanno svolto delle interessanti attività previste dal programma dell'Istituto nell'ambito delle giornate scientifiche e culturali. Il tema delle ricerche era Mestieri di una volta ad Isola. Alcuni giorni prima gli alunni hanno avuto un incontro con alcuni cittadini anziani che hanno saputo interessarli parlando della vita ad Isola nel passato attraverso alcune attività. Nell'intervistare il signor Ferruccio Delise gli alunni hanno avuto informazioni sul lavoro del contadino una volta, sugli arnesi che usava nel proprio lavoro e sulle coltivazioni tipiche. Sono stati invitati poi a scuola Anita Moscolin e Nicolò Chicco. La prima ha risposto alle domande dei ragazzi inerenti la viticoltura nei dintorni di Isola e la produzione del vino. La signora Moscolin ha accennato anche a mestieri che ormai appartengono alla storia e che oggi non si esercitano più. Il signor Chicco infine si è soffermato sui diversi aspetti dell'industria conserviera, ponendo particolare accento sui lavori che venivano eseguiti per ottenere i vari prodotti ittici in scatola. Il materiale raccolto ed elaborato dagli alunni in questa giornata verrà ora sistemato fino ad assumere l'aspetto di una monografia dedicata all'ambiente in cui opera la scuola.

M.M.

Il carnevale ieri e oggi

Per molti questo è sicuramente il periodo di fervidi preparativi per una delle più bizzarre ed attese feste dell'anno: il carnevale. Maschere fatte in casa, acquistate o noleggiate... tutto va bene purché almeno una volta all'anno qualsiasi persona in vena di divertirsi, possa indossare ciò che vuole e lasciarsi andare agli scherzi.

Chi più ne ha - più ne metta: l'occasione è quella giusta! È davvero interessante fare un paragone tra il carnevale di ieri e quello di oggi. Ne emerge, che anche le tradizioni carnevalesche hanno subito grossi cambiamenti nel corso degli anni. Isola non ne è da meno. Gli isolani più anziani ricordano con nostalgia che un tempo le maschere andavano di casa in casa a chiedere vari cibi o bevande per riempire il cestino, ma soprattutto per divertirsi e dare sfogo alla fantasia. Nonostante le ristrettezze economiche l'allegria non mancava. Oggi sono in pochi a praticare questo "rito",

Attività comunitaria

Nuovi arrivi in biblioteca:

- Bach - Via dal nido
- Gadda - La cognizione del dolore
- Tomizza - L'abate Roys
- Brooks - La scatola magica di Landover
- Garcia Marquez - Dell'amore e di altri demoni
- Hubbard - Caccia mortale
- Bevilacqua - L'eros
- Ripa di Meana - La donna che inventò se stessa
- Montgomery - Il frutteto incantato
- Villaggio - Fantozzi saluta e se ne va
- Sgorlon - Gli dei torneranno
- Parsi - I quaderni delle donne
- Pitzorno - La bambina col falcone
- Salten - Bambi
- Sade - Opere complete (due volumi)
- Russell - L'analisi della morte
- Conrad - Romanzi del mare (due volumi)
- Conrad - Nostromo
- Conrad - Romanzi della Malesia
- Conrad - Lord Jim
- Orari d'apertura:**
- Biblioteca: ogni lunedì e giovedì dalle ore 17.00 alle ore 19.00
- Sala di lettura: ogni giorno dalle ore 16.30 alle ore 20.30

forse perché la generosità e la disponibilità non sono più di casa come una volta. Il carnevale è comunque sopravvissuto e viene festeggiato nei modi più estroversi. Pochi anni fa, ad esempio, gli agricoltori delle colline di Isola, hanno organizzato una vera e propria sfilata di trattori ed autocarri, addobbati nelle forme più pazzesche. Un carnevale quindi "motorizzato", impensabile solo qualche decennio fa.

Claudia Raspolič

XE TEMPO DE CAVALCHINE

Il Mandracchio, foglio della comunità italiana di Isola
Redattore responsabile: Claudio Moscarda
La redazione: C. Chicco, M. Maurel, C. Moscarda, C. Raspolič, S. Sau, G. Siljan, A. Šumenjak, G. Trani
Indirizzo: via S. Gregorčič 76, 66310 Isola, Slovenia
tel-fax: +386 66 / 65031 / 65853

VABILA, SPOROČILA

IZ AMBULANTE

Dr. med. Andrej Dernikovič

Spoštovani obiskovalci naše in vaše ambulante.

Ambulantno delo zdravstve ekipe ambulante, kjer delam, poteka izmenično dopoldne in popoldne po 1 teden. Da bi se ne pojavljale dolge čakalne dobe sem pre 10 leti uvedel v svoji ambulanti sistem naročanja na 10 do 15 minut natančno. Zadeva se je obnesla in danes si kakega drugačnega načina dela skorajda ne znamo več predstavljati. Zanimivo je, da marsikje po Sloveniji poznajo ta način, da ga pa v nekaterih ambulantah in ZD v prestolnem mestu šele odkrivajo.

Naročanje ne prinaša prihoda k zdravniku ob minuti natančno, pač pa zdravniku prinaša možnost planiranja dela in psihološko razbremenitev, trpečim (pacientom) pa manj polne čakalnice (možnosti infekcij) ter manj čakanja in nobene potrebe, da bi prihajali "za vsak primer" že pol ure prej. Nasprotno! Osebnostno želim, da ne pridete prej kot pet minut pred dogovorjenim obiskom. Naročate se lahko osebno, preko druge osebe ali telefonično (ZD Izola tel.: 63821, 63832). Običajno se javi najprej centrala. Telefonistu povejte: "Želim se naročiti k dr...." pa vas bodo prevezali v ambulanto k sestri. Njej povejte ali se želite naročiti k zdravniku dr.... zaradi administrativnih uslug (napotnice), receptov (za že znane bolezni) ali pa želite prvi ali ponovni pregled oz. posvet. Ni slabo če imate pri naročanju pred seboj zdravstveno izkaznico če imate karton spravljen pod neko številko (ki je tedaj napisana na njeni sredini), da ga bo sestra laže našla. Izkaznice naj bodo pred prihodom v ambulanto potrjene v tekočem mesecu v vaši firmi, če niste že v penziji.

V čakalnici običajno pustim nekaj poljudnomedicinske literature (ki vneto izginja) ter razne prospekte, ki pa kar nočejo izginjati. Predlagam, da v družinski krog odnašate le prospekte. Hvala. V ambulanto boste verjetno sprejeti le z nekajminutno zamudo, le izjemoma pred dogovorjenim terminom (težje bolezensko stanje, nenadno poslabšanje) ali z daljšim čakanjem (nujni zdravniški obisk na domu med ordinacijskim časom, nujni nenaročeni pacienti v ordinaciji).

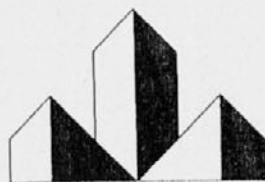
Prihodnjič: Priprava na obisk pri zdravniku
Kaj naj počnem pri sestri
Predstavitve mojega tima
Nekaj novosti v zavarovalništvu

(avtor je zunanji sodelavec uredništva)

MANDRAČ

Nudimo razne storitve iz področja namiznega založništva. Sodobna računalniška oprema nam omogoča izdelovanje različnih vizitk, reklamnih letakov, brošur, plakatov, oblikujemo oglase... poleg tega pa lahko vodimo in izpeljemo različne kombinirane marketinške akcije.

Zavrtite tel./fax: 61-139 ter se pozanimajte o naši široki ponudbi.

ŠIFRA

**MENJALNICA
IN PROMET Z
NEPREMIČNINAMI**

dipl. oec.
Ivan Konstantinovič
Sončno nabrežje 14
66310 IZOLA
tel./fax. 066/63-211

STANOVANJA - HIŠE - PARCELE
POSLOVNI OBJEKTI - PROSTORI

PRODAJA - NAKUP - ZAMENJAVA

MANDRAČ je tednik KS občine Izola

Naslov: **Veliki trg 1, 66310 Izola, tel / fax.:066 / 61 - 139**

Predsednik časopisnega sveta:

Glavni in odg. urednik: Drago Mislej

Uredništvo: D. Mislej, V. Ostrouška, N.Zajc, T. Ferluga, Orlando H. (fotoreporter), E. Šahbaz, I. Vrtnik-Blaško,

Tehnični urednik: Davorin Marc

Tednik izhaja v nakladi 2000 izvodov, cena 50 Sit.

Založnik / elektronski prelom: **GRAFFIT LINE**, doo Izola, 61-139

ŽR: 51430 - 603 - 32431

Tisk: Birografika BORI, Izola

- AVTO ROCKY-

Prodaja novih in rabljenih vozil
Tel.: 066 61 500 Sončna pot 6, Izola - Jagodje

- AVTO ROCKY-

AVTO: model/tip	BARVA	DODATNA OPREMA	Cena v DEM
FIAT PUNTO 60			17.800
FIAT PUNTO 55			
PANDA 1000 I.E.			11.112
ŌPEL ASTRA 20i CABRIO			40.000
CROMA S IE TURBO	kov.temno siva	klima, ABS, el.stekla, el.ogledala, strešno okno, usnje meglenke	25.500
CROMA S IE 2.0	kov. siva	avt. gretje, el.stekla in ogledala centralno zaklepanje	21.000
CROMA 2.5 TD	kov.rjavo siva	el.stekla, deljiva klop, avt. regulacija	23.000
THEMA 2.0 16V	kov. črna	avt.gretje, lila platišča servo volan	27.000
THEMA 2.0 16V	kov.črna	avt.gretje, lila platišča servo volan	27.000
SUZUKI SWIFT GTI	bele barve	el.ogledala in stekla, servo volan, cent. zaklepanje, alarm	18.800
TEMPRA 1.9 D	kov.siva	el.ogledala in stekla, cent.zaklepanje, servo volan, desno ogledalo	21.300
DEDRA INTEGRALE	met.temno siva	Klima,ABS, lila platišča, a/canalara, el.sedeži, ogledala in stekla	27.000
FIAT TEMPRA 1.6 S	kov.temno modra	temna stekla, servo volan, desno ogledalo	18.400
FIAT TIPO 1.6 SC	rdeča	servo volan, klima el.stekla, cent. zakl.	20.000
ALFA 155 18 TS	rdeča	el.stekla in ogledala cent. zak.	24.000
FIAT CINQUECENTO	rdeča	temna stekla, desni retrovizor	12.200
FIAT TEMPRA 1.4 SX CLASSIC		od toče potolčena, klima, servo, cent.zak., el.stekla, el.retrovizor	17.500
FIAT UNO 1.0 IE FIRE		cent.zak. el.stekla	13.500
FIAT TEMPRA CARAVAN		ABS, klima, el.stekla itd	28.000
ALFA 164 SUPER 25TD, V6 TURBO		ABS klima, usnje itd	52.000
PORSHE 911 TURBO, V6 30 24V		ABS klima, usnje, itd	160.000
AUDI 100 2,8 QUATRO		ABS, klima, usnje, AIR BAG, itd	44.000

Možen nakup - Leasing ali Kredit za vsa vozila

PUST NI PUST

PUSTOVANJE V KULTURNEM DOMU

Pust bo ob vseh gostinskih lokalih obiskal tudi najbolj kulturno ustanovo v občini Izola, to je ZKO oziroma Kulturni dom. Poglejmo, kaj bo počel in kdaj se bo motal tam okoli.

SOBOTA, 25. 2. od 9. do 12. ure

✓ klubskega prostora Kulturnega doma

IZDELOVANJE OTROŠKIH MASK

S seboj prinesite lepila, škarje, gumbe in podobne potrebne artikle za vašo najlepšo, doma izdelano masko.

Od 16. do 19. ure

PRIHOD ISTRSKIH MUŽIKANTOV

PRIHOD KORTEŽANSKIH CUNJASTIH MASK

LUTKOVNA PREDSTAVA ZA OTROKE (Papilu)

Sledilo bo seveda rajanje na ploščadi pred kulturnim domom in v klubskega prostora.

Ponudili bodo tudi krofe, čaj in druge napitke, za odrasle pa bodo na pokušino ribji izdelki SALADIE.

Pridite, brez pusta vam bo gotovo dolgčas.

Simonov zaliv

TRADICIONALNO PUSTNO
RAJANJE

* v soboto 25.02. ob 20.00 uri *

* **OTROŠKO PUSTNO RAJANJE** *

v nedeljo 26.02. ob 15.00 uri

* v torek 28.02. ob 20.00 uri *

Program z nagradnim izborom najboljših mask, bogat srečolov, pestra ponudba pustnih jedi.

Za veselo razpoloženje bo poskrbel ansambel **FREE SHOP** in povezovalac **Robert Rakar**.

PUST ŠIROKIH UST VAS PRIČAKUJE

HTP SIMONOV ZALIV d.d.
Morova 6a, 66310 Izola
Tel. 066/62 221, Fax: 066/62 222

SREDNJA GOSTINSKA IN TURISTIČNA ŠOLA
IZOLA
SCUOLA MEDIA ALBERGHIERA E TURISTICA
ISOLA

Veselo pustno rajanje

s Primorskimi fanti

v Restavraciji Riviera v Izoli
dne 25.2.1995 in 28.2.1995.

Bogate nagrade za maske.

Rezervacije po tel.: 62-925 in 62-921

splošna banka koper

ŠTUDENT, DIJAK!

Tvoja priložnost je tu!

Splošna banka Koper

Ti nudi možnost uporabe
najsodobnejših oblik poslovanja:

tekoči račun

bankomati

ACTIVA in

najetje posojila za čas študija

Priložnost zamujena,

ne vme se nobena!

Vse informacije dobiš v enotah

Splošne banke Koper.

MORJE
RADIO 93.4 MHz

EKO-LOGIK

Časopis za ohranjanje prirode (Ekološka koordinacija obale), Izola, Feb. 95, št. 4

EVROPSKO LETO VARSTVA NARAVE

1970 prvi velik korak naprej

Pred več kot 25 leti je Svet Evrope sprožil svojo prvo akcijo za varstvo narave in z njo med Evropejci razširil spoznanje, kako nujna je skrb za okolje. Ta akcija je bila za Svet Evrope tudi priložnost, da je stkal tesne vezi z državami srednje in vzhodne Evrope in pospešil razglašanje zavarovanih območij.

1995: celosten pogled na okolje

Danes zavarovana območja niso dovolj; okolje je namreč tako zelo ogroženo, da je treba naravo varovati tudi zunaj zavarovanih območij, po vsej Evropi. Zato se je Svet Evrope odločil, da bo leto 1995 evropsko leto varstva narave, s posebnim poudarkom na ohranjanju narave zunaj zavarovanih območij.

Vseevropska akcija, ki bo zajela 40 držav

K sodelovanju so povabljene vse evropske države, vključno s članicami Sveta in z državami, s katerimi Svet sodeluje. To so Andora, Albanija, Belorusija, Hrvaška, Latvija, Moldova, Monako, Rusija in Ukrajina. Skupaj bo v akciji sodelovalo 40 držav, ki si bodo prizadevale za osnovni cilj: zagotoviti, da bo človek v svoji sleherni dejavnosti upošteval tudi naravno okolje in biološko raznovrstnost.

Cilj akcije: uskladiti človeško dejavnost z naravo

Razglasitev zavarovanih območij je pomenila, da ponekod človekovi posegi v naravo niso bili dovoljeni. Sedaj pa je prišel čas, da varstvo narave razširimo tudi na predele, kjer ljudje živijo in delajo. Zato bo v tej vseevropski akciji imelo prednost novo razumevanje narave, ki se bo povsem razlikovalo od sedanjega: rastline in živali namreč lahko preživijo in se uspešno razvijajo tudi na naseljenih območjih, če je človek dovolj obziren do njih.

Teme za vsakogar

Od Atlantskega oceana do Urala, od Laponske do sredozemskih otokov ogrožajo okolje raznolike nevarnosti: industrijska rast, prekomerno sekanje gozdov, nastajanje puščav, razvoj velikih omrežij cest in železnic itd. Vsaka država, ki bo sodelovala v evropskem letu varstva narave, bo lahko glavno temo, ohranjanje narave zunaj zavarovanih območij, prilagodila lastnim potrebam. Na voljo so tudi podteme, ki opozarjajo na različne probleme z okoljem (vode, gozdovi, obdelovalne površine, podzemlje, mesta, industrijska, turistična in rekreacijska območja, cestna in železniška mreža, vojaški in demilitarizirani predeli).

Povežite se z nami

Za to vseevropsko akcijo so bila ustanovljena državna in mednarodna telesa:

- na državni ravni organizacijski odbori, ki zastopajo javne in zasebne udeležence ter zveze
- pri Svetu Evrope je bil osnovan mednarodni organizacijski odbor, v katerem sodelujejo vsi državni uslužbenci, odgovorni za akcijo, ter predstavniki nevladnih organizacij; odločal bo o vseh pobudah na evropski ravni in jih vodil.

Da se omogoči čim večja udeležba, je Svet Evrope ustanovil posebno tajništvo za evropsko leto varstva narave. Vsem evropejcem in s tem tudi nam, državljanom Slovenije, bo na razpolago štiriindvajset ur na dan. Če želite sodelovati s svojimi pobudami ali potrebujete več informacij o akcijah, prireditvah ali organizacijskih sistemih, se oglasite na naslov:

• Slovenski organizacijski komite za evropsko leto varstva narave 1995, Koordinator: Matjaž Jež, Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Maribor, tel. 062 211-385

• Ali na naslov: Svet Evrope, Centre Naturopa - ENCY 95, F-67075 Strasbourg Cedex, tel. 00 33 88 41 22 78.

Vsebina:

1. Evropsko leto narave
2. Mentalna ekologija
3. Ekološka svetloba
4. Ekološki vzgled
5. Zdravo mesto
6. Pozdrav iz Trsta
7. Hrošči našega mesta
8. Ekologija v literaturi

**NA SVETU SMO BILI
PRED TEBOJ!**

**PAZI KAJ DELAŠ,
ČLOVEK!**

MENTALNA EKOLOGIJA

Razmišljanje ob članku republiškega poslanca o zaskrbljujočih pojavih naše mladine

Predvsem, nobeno stokanje in javkanje ne pomaga! Če je v družini kaj narobe, prevzame vso odgovornost nase "Capo di famiglia"! Če je narobe z mladino celega naroda, je za to odgovoren "Državni zbor"! On je tisti, ki kreira slog in vsebino narodovega življenja, on je tisti, ki z zakoni postavlja meje in okvirje! Torej, kdo je predvsem odgovoren za mladinski kriminal, mamila, prostitucijo, samomore?

Zato nobenega sprenevedanja ali izmikanja, temveč iskreno postaviti prst na svoja prsa in pred vsemi na glas izreči: "Mea culpa, mea maxima culpa"! Poslanec v Državnem zboru je tisti, ki predlaga, prediskutira, sprejme ali ne sprejme zakon!

Samo primer: koliko manj smrtnih žrtev bi bilo na naših cestah, če bi z zakonom določili največjo cestno hitrost na pičlih 50 (petdeset!) kilometrov na uro? Fantastika? Da, toda brez 500 smrtnih žrtev vsako leto!

A povrnimo se k mladini! Ta naj bi bila v brezizhodnem položaju, prepuščena sama sebi? Napačno! Ni prepuščena sama sebi, prepuščena je, na milost in nemilost novemu Bogu, oziroma vsemogočni novi Boginji - televiziji! Televizija, oziroma njeni televizijski programi, ki jih je, kot vemo, za celo morje, so sodobni vzgojitelj in hkrati vzgled! Kajti, kar se Janezek nauči, to Janezek zna in če ga televizija noč in dan uči predvsem egoizma in kriminala, bo začel prej ali slej posnemati njene manire! In tu si velja dobro zapomniti: da ni televizija odraz našega življenja, temveč ravno nasprotno: naše življenje je odraz televizije!

Toda nič novega pod soncem. O tem je napisano že na tone in tone dobrih strokovnih knjig, povedano je bilo že na sto in sto krajih, pa nič ne zaleže! Naši državni poslanci tudi, očitno, premalo berejo te znane stvari. Absurdno je njihovo opisovanje perečih razmer o naši mladini. To je tako, kot bi nebogljen vpili: "Poglejte, gori, gori!" Vedro vode, ki je poleg, pa ne bi videli!

Torej, kaj storiti? Če res obstaja iskrena želja, da naj mladina poleg biznis-disko-klubov (nočne ure med enajsto in peto zjutraj, ko je mladega človeka najlažje voditi za nos), spozna še kaj drugega, potem je treba mladini v zameno za cigaretne dim, hrup nad 80 decibeli in alkoholom, mamili, ponuditi še kaj drugega. Kaj na primer?

Morda, za začetek, mladinski prostor? Toda ne kje v kakšni luknji zakotne izolske ulice, ne! Mladini moramo pokazati, da jo cenimo, zato ji moramo dodeliti vsaj tako imponzanten prostor, kot ga ima na primer "sveti hram" za shranjevanje Denarja! Se pravi, kot ga imajo v marmor obložene Banke! Ne smemo še naprej dokazovati, da Denarju namenimo več pozornosti, kot lastnemu mlademu življu! Za shranjevanje našega denarja zgradimo svetle palače, vse obložene v zlatu in vodometih, za mladino pa je dovolj že kakšna kantina! Pazimo! Mladi še kako čutijo ali so od odraslih cenjeni ali ne!

Kam naj torej postavimo mladinski prostor? Na sam rob mesta ali v sam center Izole? Nekam, kjer bo z njim čim manj sitnosti ali v samo središče izolskega življenja, kjer se bodo mladi počutili enkovredni z bankirji in trgovci?

Kaj imamo izolani, med drugim, še v centru mesta? Imamo, na primer, trgovino s pohištvom! Prelep prostor, svetel in širok, z letnim vrtom, kjer bi bilo dovolj prostora za sto mladih, kjer bi lahko posedeli ob brezalkoholni pijači, brez cigaret, kjer bi si lahko v vseh letnih časih sestajali, pomenjkovali o svojih rečeh. Imeli bi na razpolago vse dnevne in tedenske časopise, revije, kataloge knjig in glasbe. Imeli bi vse informacije na razpolago. Tudi o tem, kaj trenutno počnejo v izolskih športnih klubih: rokometnem, nogometnem, odbojcarskem, košarskem, jadralskem in veslaškem, strelskem, surfarskem, kolesarskem, imeli bi na enem (svojem) mestu vse informacije o tem, kaj trenutno ustvarjajo v izolski gledališki skupini, v baletni skupini, kaj rišejo izolski likovniki in kaj igrajo glasbeniki! V tem svetlem in predvsem njihovem prostoru, bi se lahko vsakodnevno seznanjali kaj načrtujejo izolski taborniki, zmajarji in radiomaterji! Kakšna izbira naenkrat! Morda bi potem celo najbolj brezciljnemu mlademu bitju počilo v glavo, da je tisto njegovo nočno nikotinsko-decibelno-alkoholno življenje, med polnoči in peto zjutraj, zelo malo v primerjavi s tem, kar mu nudijo pravkar našete druge možnosti! In potem bi imeli v Izoli enega narkomana manj in enega tabornika ali športnika več!

In sedaj, za konec - konkretno! Ali lahko izolski mestni Svet, preko zgoraj omenjenega republiškega poslanca, zainteresiranega za zdrav razvoj mladine, prične (vsaj) razmišljati o možnosti, da bi na primer izolani pohištvo hodili kupovat pet metrov bolj v levo, se pravi v Koper, na istem mestu pa bi zato lahko uredili velik, svetel, zračen mladinski-kulturno-srečevalni prostor? Najlepši na obali? Za našo izolsko mladino, a? Bi se splačalo o tem (vsaj) razmišljati? V smislu, da je preventiva stokrat boljša (in tudi stokrat cenejša) od kurative!

In brez skrbi: ritem tega novega mladinskega prostora bi bil uglašen na PRIRODNE ZAKONE: odpiral bi se s sončnim vzhodom, zapiral pa s sončnim zahodom (no, morda bi se dalo "potegniti" do desetih zvečer), potem pa nič več, kajti vsa flora in fauna leže takrat k počitku in ne vidim razloga, zakaj bi bil človek (posebno še mlad človek) pri tem izjema.

EKOLOŠKA SVETLOBA

Varčne žarnice

Čeprav veliko ljudi pri nas in drugod po svetu, še vedno uporablja navadne žarnice, ki so poceni, a porabijo veliko električne energije, se dobre stare žarnice vse bolj umikajo varčnejšim, ki jih je tudi pri nas mogoče videti že marsikje. Vedno več ljudi jih kupuje, tako za rasvetljevanje skupnih družbenih prostorov (trgovine, lokali, pisarne itd.), kot za rasvetljevanje družinskih stanovanj ali hiš.

Njihova daleč najpomembnejša prednost je, da porabijo veliko manj energije od običajnih žarnic, kar pomeni, da je mogoče prihraniti veliko elektrike in denarja.

Res je, da so v primerjavi z navadnimi žarnicami nove žarnice za marsikoga še precej drage, vendar so po zagotovilih strokovnjakov dobra naložba, saj so stroški pri njihovi uporabi zaradi prihranka energije in daljšega trajanja veliko nižji kot pri navadnih žarnicah. Izračuni, ki so jih opravili v neki nemški potrošniški reviji, so pokazali, da se nakup varčne žarnice izplača že po 1000 urah uporabe.

Navadne žarnice oddajajo v obliki svetlobe le pet odstotkov energije, ki nastane ob žarenju.

Varčne žarnice, ki svetijo po načelu žarenja plinskih molekul, pa skoraj vso energijo, nastalo pri žarenju, oddajo kot svetlobo. Zato se segrevajo veliko manj kot običajne žarnice. Varčna žarnica z močjo 18 vatov oddaja svetlobo, ki je enaka svetlobi 100-vatne žarnice. Poraba drage električne energije je pri enakem svetlobnem učinku nekajkrat manjša.

Če uporabimo nove varčne žarnice v stanovanju, potem takem ne potrebujemo žarnic, ki bi bile močnejše od 5 do 23 vatov.

Ena varčna žarnica gori približno 8000 ur, to je okoli štirikrat več od dosedanjih običajnih žarnic.

Pri nas so zaradi predpisov naprodaj le vijačne žarnice, kar pomeni, da lahko izbiramo med varčnimi, ki ne potrebujejo adapterja in ki jih bo mogoče brez težav namestiti v grla, v katerih smo imeli do sedaj navadne žarnice.

V Sloveniji v zadnjih letih uporabljamo čedalje več varčnih žarnic. Po nekaterih podatkih, ki jih je zbral Institut za energetiko, že več kot 10% Slovencev uporablja te nove žarnice. Njihova prodaja oziroma uporaba je posebno hitro naraščala v minulih dveh letih.

Pri izbiri moči pri varčnih žarnicah ni nobenih težav, saj so opremljene s podatkom, kolikšna bi bila moč navadne žarnice, ki bi oddajala podobno količino svetlobe. Za okrogle žarnice "osram" je treba pri nas odšteti od 3.150 do 3.700 tolarjev - cena se seveda dviga z močjo žarnice.

"Tungstramove" žarnice so nekoliko cenejše, okrogle prodajajo pri nas za okoli 2.600 tolarjev. Ker so cene pri nas precej višje kot v Nemčiji, bo prihranek z njimi manjši, vendar že preprost izračun pokaže, da se nakup varčnih žarnic obrestuje tudi pri nas.

Cena za 5000 ur pri varčni žarnici "Osram 15W" znaša 4160 Sit, medtem, ko znaša pri navadni žarnici enkrat več; 9.360 Sit.

Cena za 5000 ur pri varčni žarnici "Philips 9W" znaša 3.600 Sit, za isto moč navadne žarnice pa je treba odšteti 7520 Sit.

Varčne žarnice so narejene za različno velika žarnična grla. Pred nakupom se je treba torej prepričati, da se bo tista, ki jo nameravati kupiti, prilegala svetlobnem telesu, v katerem jo boste uporabili.

V svetlobnem spektru varčnih žarnic je manj rdeče svetlobe, zato boste morda opazili, da rdeče stvari na svetlobi varčnih žarnic delujejo nekoliko bolj blede.

O tem, katere žarnice so bolj prijazne do okolja, pa seveda ni nobenega dvoma več.

Nebo nad Istro

Vse kaže, da se je po rekah, morju in kopnem človek lotil tudi onesnaževanja neba. Zadnje čase nočno nebo nad Istro prebadajo prameni rotirajočih reflektorjev, njihove begajoče projekcije po nizkih oblakih pa ustvarjajo znanstveno fantastične iluzije.

Starejšo generacijo taki tipajoči reflektorski snopi morda spominjajo na vojno in nemško tipanje po nebu ob nočnih bombardiranjih ali preletih zavezniških letal. Vsekakor nič kaj pomirjujoče asociacije za dober spanec.

Lastniki te najnovejše reklamne pogruntavščine so razne zabavno zaslužkarske obalne ustanove. Okus novepečenega dobičkarstva je res brez (spodnjih) meja. Toda naj se grejo svoje luna parke pred lastnimi vrati, ne pa da stegujejo svoje vsiljive reflektorske lovke vse tja v notranjost Istre. Kdo jim daje pravico kaziti njeno nočno pokrajino in vznemirjati njene prebivalce, tudi gozdne?

Nehajmo se že peteliniti z ubogim Prešernom, ki bi Slovencem že povedal svoje (česar jim še ni), če bi mu smrt ne mašila usta. Raje potipajmo po lastnih žepih, ne bi li našli pod tolarčki vsaj za makovo zrno kulture.

Na kratko: gre za svetlobno onesnaževanje, ki seže ob "dobrih pogojih" od obale več kot deset kilometrov globoko v Istro, kar pomeni večino njenega slovenskega dela.

Kdor ima kaj Istre tudi v srcu in ne le na jeziku, ne bo dopustil nadaljnega skrunjenja nočnega miru in lepote njene pokrajine in neba.

Ekologi dežele, od koder te priprave prihajajo, pa bi se morali tudi nekoliko zamisliti nad novodobnimi tehničnimi dosežki, ki gredo sicer odlično v promet. Morda bi morali doseči celo prepoved tovrstne proizvodnje.

Vlado Šav

EKOLOŠKI VZGLED

Ivan Eržen

CELJE ZDRAVO MESTO - TRI LETA POZNEJE

Kot industrijsko mesto se je Celje zelo hitro srečalo tudi z vsemi negativnimi posledicami razvoja. V ospredju je predvsem velik porast kroničnih bolezni, poškodb, zlasti v prometu, hitro se povečuje število starejših ljudi. Imamo nizko rodnost, visoko splavnost, visoko incidenco samomorov in močno onesnaženo okolje. Življenje ljudi je nezdravo, poslabšujejo se medsebojni odnosi, povečujejo se njihova fizična neaktivnost, ter zasvojenost s kajenjem, alkoholom, zdravili in mamili.

Prebivalci so številne probleme, ki so se začeli pojavljati, sorazmerno hitro zaznali, zato tudi prve aktivnosti za zmanjševanje in odpravljanje nekaterih problemov segajo daleč nazaj. Razumljivo je, da so bili in so še vedno v ospredju zlasti problemi vezani na onesnaženje okolja, saj so ti problemi za prebivalstvo tudi najbolj očitni in pereči, ker prizadevajo večino.

Leta 1991 je Skupščina občine Celje sprejela sklep o vključitvi Celja v projekt Svetovne zdravstvene organizacije "Zdrava mesta".

Na ta način smo želeli z ustrezno koordinacijo in povezovanjem še pospešiti delovanje številnih organizacij in skupnosti ter skupin in posameznikov, ki so v zadnjih letih svoje aktivnosti ter prizadevanja usmerjali k izboljševanju zdravja in načina življenja ter varovanja fizičnega, biološkega in socialnega okolja v našem mestu. Poleg tega smo želeli na ta način posvetiti več pozornosti problemom, ki smo jih doslej puščali ob strani.

Naš srednjeročni cilj je oblikovanje strategije nadaljnjega delovanja in razvoja mesta, ki bo v celoti upoštevalo skrb za zdravje in kvaliteto življenja.

Najbolj globalen in oddaljen cilj delovanja našega projekta pa je skrb za to, da bo sprejeta strategija resnično upoštevana in to na vseh področjih družbenega življenja. Ob tem namenimo posebno pozornost sodelovanju z vzgojno varstvenimi in vzgojno izobraževalnimi organizacijami. **Naša naloga je, da otroke in mladino pritegnemo k aktivnemu sodelovanju pri skrbi za boljše zdravje in večjo kvaliteto življenja.** Dolgoročno gledano, je naše delo z otroki in mladimi izredno pomembno, saj so to bodoči nosilci odločitev in le resnično poznavanje problematike jim bo te odločitve olajšalo.

Minevajo torej tri leta, odkar Celje sodeluje v gibanju Zdrava mesta. V tem času smo pridobili številna dragocena spoznanja, ki nam

omogočajo, da določamo razvojne poti veliko bolj zanesljivo in je možnosti za uspeh veliko več, kot jih je bilo na začetku. Če smo na začetku menili, da je za uspeh dovolj že veliko dobre volje in navdušenja posameznikov, smo morali spoznati, da je naloga veliko bolj zahtevna in samo njena pozitivna naravnost še daleč ne zadostuje za učinkovito delovanje in njeno uresničevanje.

To nikakor ne pomeni, da smo z našim delom nezadovoljni. Cela vrsta uspehov in dosežkov je za nami in nanje smo upravičeno lahko ponosni. Mogoče pa je, da bi, če bi imeli primerne pogoje dela, uspeli naše aktivnosti voditi veliko širše in bi v tem času lahko še več dosegli.

Spopadali smo se z vsemi začetniškimi težavami, ki so pri tako kompleksnem projektu, kot je Celje Zdravo mesto, mogoče. Največji oviri za primeren razmah projekta sta bili nedvomno pomanjkanje finančnih sredstev in stalnih sodelavcev, ki bi ves svoj delovni čas posvetili projektu. S tem pa je povezano tudi dejstvo, da je projekt v mestu po treh letih delovanja še vedno preslabo poznan, predvsem pa so premalo poznane številne nove možnosti, ki jih projekt nudi.

Ugotovljamo tudi, da so predstave o tem, kakšno je zdravo mesto, kaj je torej naša vizija, različne. Nekateri menijo, da je potrebno poskrbeti predvsem za boljše okolje, drugi poudarjajo pomen boljše zdravstvene oskrbe ali pa urejenost okolice in tako naprej. Nedvomno je, da imajo vsi prav, vendar pa je potrebno v prvi vrsti vsa različna stališča spoznati, jih med seboj povezati in pripraviti skupen razvojni program, ki bo opredeljeval tudi prioritete našega delovanja. In ravno o proritetah moramo doseči polno soglasje.

Vseh teh problemov smo se lotili zelo načrtno.

Prvega avgusta je v našem mestu začela delovati projektna pisarna, ki predstavlja enega temeljnih predpogojev za uveljavljanje projekta Celja Zdravo mesto. Čeprav deluje zaenkrat le začasno, v okviru programa javnih del, smo prepričani, da bodo člani tima, ki delujejo v projektni pisarni, uspeli predstaviti pomen takega načina dela in upamo, da bo tudi dovolj velika vzpodbuda za podobno obliko dela v prihodnje.

Naslednja izredno pomembna naloga pa je ponovna predstavitev projekta javnosti. Ponovna predstavitev je pomembna predvsem zato, ker vedno znova ugotovljamo, da javnost ni seznanjena s tem, kdo so sodelavci projekta. Večina meni, da so v projekt vključene predvsem določene institucije in skupine, sami pa se ne čutijo dovolj pozvane, da bi se pridružili gibanju.

V bistvu pa je projekt zdravih mest lahko uspešen le, če pritegne čim širšo javnost, posameznike in skupine, ki v svojem okolju zaznavajo probleme in so se odločili, da bodo sodelovali pri odpravljanju in zmanjševanju teh problemov. Tudi zaradi tega bomo v bodoče delovanje projekta redno, enkrat mesečno, predstavljali na posebni strani lokalnega časopisa in na ta način skušali pritegniti čim več dobrih sodelavcev.

ZDRAVO MESTO

DR. MED. ANDREJ DERNIKOVIČ

Dne 28. novembra preteklega leta sem se udeležil v Narodnem domu v Celju strokovnega srečanja predstavnikov mest, ki so se vključila v projekt SZO "Zdravo mesto" in bil pri tem kot predstavnik mesta Izola edini predstavnik z morske obale. Ob tej priliki gre zahvala gospodu Jurkoviču iz Sekretariata za družbene dejavnosti za posluh za aktualna dogajanja ob izdaji soglasja za predstavljanje Izole.

V preteklih dveh letih sem se udeležil več srečanj predstavnikov in promotorjev gibanja Zdravo mesto (naprej ZM) in sem bil že dodobra seznanjen z njegovo filozofijo. Tudi v samem gibanju so šteli ves čas Izolo kot resno spremljevalko dogajanj in aktualno kandidatko za vstop v ZM. Žal kljub nekaj pobudam nisem uspel gibanja predstaviti v bivši Skupščini Izole, pa tudi IS, da bi se lahko vsaj načelno opredelila za pristop in bi torej bil tega 28. dne novembra 1994 lahko kak visok občinski predstavnik podpisnik za Slovenijo zgodovinskega dokumenta. Ustanovljena je bila namreč Mreža Zdravih mest Slovenije.

Upam, da bo novo občinsko vodstvo pokazalo bolj živo zanimanje za ZM, za gibanje, ki je v svoji (evropski) osnovi namenjeno načrtnemu in dolgoročnemu reševanju problemov in izboljševanju kvalitete delovanja in bivanja ljudi v mestu (in občini). V svojem dosedanem delu zdravnika splošne medicine sem bil pogosto postavljen pred dejstvo, da se ljudje oglašajo in vračajo k zdravniku zaradi tega, ker v ambulanti pogosto zdravimo le posledice nekih notranjih človekovih konfliktov, motenih odnosov v družini, v neurejeni šoli, na delovnem mestu, v občini in seveda v sami družbi. Kvaliteta zdravja bi bila boljša, če bi se posameznik, družina in občinske ter državne institucije bolj zanimala za tako svoje funkcioniranje, ki bi se podpiralo vzdrževanje in izboljševanje zdravja ter preprečevanje socialnih, duševnih in telesnih neravnotežij, ne pa, da trati moči (in daje vzgleda prihajajočim) in se izčrpuje v medsebojnih plemenskih (pardon, strankarskih) bojih.

Vsega ne more postoriti posameznik v svoji družini ne občina v svojem mestu, ker je marsičemu boter država in zahodna družbena filozofija, toda to nas ne sme odvrniti od dejstva, da je potrebno res razmišljati globalno, delovati pa lokalno, da dosežemo drobne premike. Namen (uporabe?) starega mesta, podeželja, tip turizma v občini in posledice na življenje posameznikov, ureditev mestnega prometa, ureditev mesta za invalidne osebe, za nujne intervencije, za normalno življenje pešcev, javno stranišče, če že hočete, urejeno komunalno okolje, čisto morje (zaradi nas in ne le turistov), stimulacija zaposlovanja in s tem zmanjševanje socialnih in zdravstvenih težav posameznikov, stimuliranje dejavnosti, ki ne onesnažujejo okolja in ne delajo iz ljudi invalidov, stimuliranje športne dejavnosti mladih in še vedno mladih ter tudi tistih, ki bi še radi ostali zdravi kot odličnih preventivnih ukrepov za preprečevanje bolezni odvisnosti ter preprečevanja nekaterih obolenj na delovnih mestih.

Znotraj šolske in obšolske dejavnosti, ki izolske šolarje ne bi postavljali v podrejen položaj glede drugih slovenskih pri športnih, kulturnih in drugih tekmovanjih in pri tekmah za vpis na srednje in visoke šole. Zakaj ni v Izoli nobenih znakov, da bi hoteli zmanjševati šolsko problematiko ne le z novogradnjo, temveč tudi z novo vsebino (npr. slovenski projekt Zdrava šola, ki je uveden v Piranu)? Tudi vrteci se po Sloveniji oprijemajo novih vsebin (Zdrav vrtec). Pa v Izoli, kjer vsi le nergamo, pljuvamo in govorimo, da se pri nas nikoli nič in se nikoli ne bo nič premaknilo?

Sem sodi tudi stimuliranje vseh kreativnih dejavnosti, ki predstavljajo osmišljenje in bogatitev življenja ter odvrčanje od nenormalnega obnašanja. Ureditev takega osnovnega zdravstva, ki bo služilo izboljševanju zdravja ljudi ter hitremu in učinkovitemu zdravljenju obolelih na bolj angažiran način kot do sedaj. Ne nazadnje je tudi dostopnost in ustrežljivost občinskih služb, policije, informacijskih pisarn pokazatelj samozadostnosti oziroma služenju vsem ljudem.

Tako bi seveda lahko nadaljeval v nedogled. Mislim, da sem dolžan s tem in še z naslednjimi članki občinsko javnost seznaniti z vsebino in z dogajanjem okoli projekta Zdravo mesto ter tako nekaj prispevati k morebiti temeljnemu premiku v viziji sprememb v mestu ter seveda s tem k boljšemu zdravju. Menim, da z znanjem in vedenjem opremljeni občani lahko merodajno ocenjujejo dobrobit gibanja ZM za sedanjost in prihodnost in tako preko občinske vlade soodločijo o pristopu v Mrežo Zdravih mest, kjer so dosedanji člani Maribor, Celje, Ptuj, Ljubljana, Trebnje, Novo Mesto, Nova Gorica (in se pripravlja za pristop Radovljica).

Ne vidim razlogov, da bi morali z uresničevanjem dobrih idej in načrtov čakati na Obalni občinski sosedi, bolj prav bo, če jih bomo vsaj enkrat prav mi s svojim vzgledom potegnili za seboj, saj imamo podobne težave in mnogo skupnih problemov.

Za uvod in ogrevanje ter tik pred predstavitvijo gibanja Zdravo mesto našemu županu objavljam (s soglasjem avtorjev) poročilo o razvijanju projekta ZM Celje od začetkov do podpisa pristopne izjave na že omenjenem srečanju. Prihodnjič sledi poročilo mesta Ptuj, ob priliki tudi postopno celotna predstavitev tega projekta Svetovne zdravstvene organizacije, ki se je zlasti prijel v Evropi in kot sem že napisal, tudi v Sloveniji.

Pozivam vse podobno misleče posameznike občine, pa strokovnjake ne glede na področje delovanja institucije, politične stranke in seveda občinsko vlado, da kreativno, načrtno in le v interesu občanov Izole podprejo približevanje Občine h gibanju in projektu Zdravo mesto in da se vanj vključijo kot delavni člani bodoče Inicijativne skupine, ki naj bi projekt speljala do faze zrelosti za priključitev h gibanju.

EKO-POZDRAV IZ TRSTA

Pričujoča zgodba ja vzeta iz "KONRADA", časopisa tržaških ekologov in ljubiteljev narave A.N.I.T.A. (Associazione Naturalisti Italiani) iz Trsta. S tem klubom že nekaj let dobro sodelujemo. Med drugim so nam pomagali čistiti Dragonjo in obalo med Simonovim zalivom in Strunjanom. Mi se udeležujemo njihovih predavanj, predvajamo diapozitive o naših naravnih lepotah in s kulturnim programom dopolnjujemo nekatere njihove prireditve. Pričakujemo, da se bo naše delovno sodelovanje in osebno prijateljstvo razvijalo še vnaprej.

Era un cacciatore

Il presente racconto è scritto dal **Prof. Mario Frezza**, primario ospedaliero, il quale assaporava la natura nei suoi meravigliosi aspetti praticando la caccia con un gruppo di amici. Il fatto da lui vissuto e qui raccontato, che ha messo fine alla sua attività venatoria, mette in evidenza l'inconciliabilità dell'amore per la natura e dell'uccidere per passatempo o per sport.

"GLI OCCHI DI LUIGINO"

Non lo convincevano proprio. Verdi, ecologisti, pacifisti, anti-caccia. Una congerie di smidollati che volevano proibirgli il suo più bel divertimento: andare a caccia!

Svegliarsi all'alba, stivaloni, doppietta a tracolla e via per i campi ancora avvolti dalle brume col setter davanti, tartufo al vento, a tagliar gli arati. Cosa di più bello, salutare. Ed anche ecologico, se vogliamo! Lontani dal rumore e dallo smog, boccate di ossigeno a pieni polmoni.

Ma poi... anche sua moglie era soddisfatta ed al mattino si svegliava con lui a preparargli il caffè e un buon termos caldo. E al rientro non stava nella pelle davanti ad un bel carniere. E preparava dei piatti da leccarsi le dita, da andare orgogliosi con gli amici. Tua moglie, dicevano, per le pappardelle col capriolo è una vera maga. Ma anche quel risottino col fagiano non è da buttare, diceva un altro!

Così gli sembrava che lui e la sua brigata avessero ragioni da vendere per continuare impertentiti a rinnovare la licenza anno dopo anno. La sua mente non partoriva dubbi in proposito, mai neppure un attimo di debolezza o di spazio al pentimento. Ne era sicuro. Ed invece un giorno...

Quel mattino l'acqua colava fin dai chiavistelli e non si vedeva ad un palmo. Restar sotto le coltri in quel lettone era una tentazione. Ma erano venuti lassù la sera prima, proprio per quella caccia. L'acqua della catinella era ghiacciata, ma due schizzi sulla faccia lo svegliarono del tutto.

A colazione l'allegria della brigata era già allo zenit. Un caffè bollente e due fette di kugelhupf, appena sfornato, contribuirono a riconciliarlo con la vita. Uscirono che stava rischiarando. Quando furono nella valle, liberarono i segugi che uggiolavano per il freddo e per l'orgasmo.

Il bosco grondava umidore da ogni ramo e grossi goccioloni cadevano dall'alto. I cani, dopo qualche giro a vuoto, naso a filo di vento, cercavano la traccia. E poco dopo iniziò la canizza. Doveva essere il Veltro ad avere il buono, lo si sentiva latrare alto e isterico. Cel'ho, voleva dire. E l'uomo dopo tante cece assieme, lo capiva. Ma l'usta non era stabile perché a tratti la voce cessava. Iniziarono a salire per raggiungere le poste. Così il maschio non aveva scampo: in valle il Vetro e gli altri, sopra in punti obbligati, cinque calibro 270 a tiro rapido.

Non c'era un sentiero tracciato, il terreno in ascesa era rotto da mughì, cespuglioni e rocce che obbligavano gli uomini ad un incedere lento e faticoso. E la pioggia pareggiava ogni rumore.

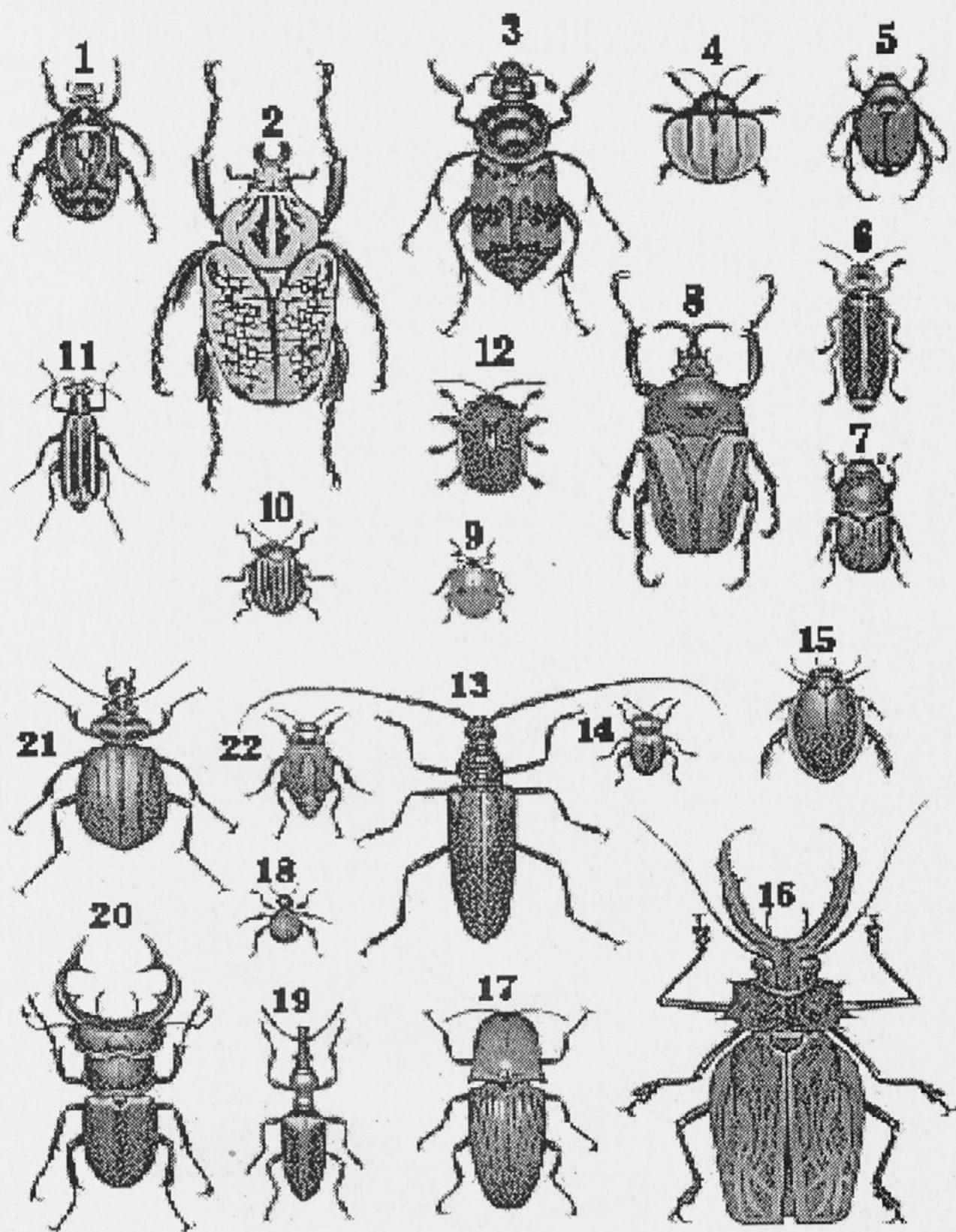
I segugi in basso lavoravano accaniti, il maschio era fresco e li faceva impazzire. Dopo oltre un'ora raggiunsero gli spiazzati e un goccio di grappa li rincuorò. Fischiarono l'un l'altro per segnalare le posizioni, erano distanti e la nebbia impediva qualsiasi contatto.

L'uomo udì la canizza, sembrava impercettibilmente avvicinarsi. Sì i segugi vociavano risalendo. Forse sì, non ne era certo. D'improvviso udì uno spezzar di rami, vicino. Sì, era sicuro questa volta. Poi il silenzio. L'uomo non mosse un muscolo, solo l'indice sfiorò il grilletto, freddo.

Dopo un po'udì distintamente un ansimare aspro, quasi una dispnea: era certamente il maschio braccato. Quel respiro aveva qualcosa di umano, pareva lui che, rotto l'ascensore, si fosse fatto a piedi i cinque piani del caseggiato. Ma che idea! Uno squarcio dell'immaginazione, e sue malgrado, pensò: Povera bestia! Ma l'anima: Che pensi cretino, è uno splendido esemplare e se stai buono, sarà tuo. Ti appartiene già! E cominciò a cercare con lo Zeiss da 6x nell'ombra della macchia, verso il basso. Nulla. Con le folate di nebbia salivano anche le voci dei cani, del suo Veltro che sembrava dirgli: Attento padrone, o non te lo perdonerò mai! D'un tratto, come per un'improvvisa schiarita, in un largo tra gli arbusti, contro il cielo plumbeo gli capita l'immagine sontuosa del capriolo. Un palco di corna eccezionali. Il torace robusto, sollevato come un mantice da un respiro squassante. Traguardò la testa nella lente e nel centro cerchiato comparve un occhio umido, disperato. L'uomo non voleva, ma il pensiero corse ribelle. E rivide gli occhi di Luigino, terza elementare scuola "Filippo Corridoni", quando si era perso al luna park. Sentì un nodo alla gola. Il capriolo era ancora lì e sembrava attendere, con il colpo che non giungeva, una sorta di giustizia liberatoria somministrata da quell'uomo che ne avrebbe provato godimento. In un attimo rivisse tutta la sua vita venatoria, ebbe un moto di rifiuto, e se ne vergognò.

Lasciò la posta e senza fare orecchio ai compagni che con fischi ripetuti cercavano di lui, ritornò alla pensione. Vergò due righe su un biglietto e a mezzogiorno era già alla barriera, in autostrada.

HROŠČI NAŠEGA MESTA

Četrto številko **Eko-logika** so sestavili: Dimitrij Kralj, Vlado Šav, Irena Vujanovič. Računalniška obdelava tekstov: Virtual, Izola. Organizac. kooperacija: Graffit, Izola. Tisk: Birografika, Izola

Spoštovani bralci! Pred vami je 22 hroščev, od katerih poizkusite prepoznati pet najbolj znanih: kozaka, skarabeja, rogača, pikapolonico in kozlička. Pomlad se bliža in z njo tudi srečanja s temi bitji, ki so prileteli, prilezli, priskakali v Izolo že milijone let pred nami. V kolikor vam poizkus ne uspe, pogledajte rešitev v prihodni številki **Eko-logika!**

(ekologija v literaturi)

DVE KRATKI EKO-PRAVLJICI

FRANJO FRANČIČ, diplomirani socialni delavec in samostojni pisatelj spada v tisto generacijo mladih slovenskih pisateljev (A Blatnik, I. Zabel, V. Žabot, L. Gačnik, J. Virk, F. Lainšček, I. Bratož...), ki s svojim stilom oziroma tako imenovano trivialno poetiko na svojevrsten način izstopa med naštetimi avtorji. Živi in dela v Slovenski Istri.

PRAVLJICA O DOMU

Dva galeba sta se pomenkovala na obali. Sivi je rekel snežno belemu:

"Vedno enako morje, morski valovi, skale, to je pravi dolgčas."

"Prav imaš", mu je pritrdil snežno beli.

"Enake ribe, ladje, barke."

Tako sta godrnjala in trapala.

"Veš kaj," je rekel snežno beli, "kaj, če bi se preselila v mesto?"

"Prav o tem sem tudi sam razmišljal," mu je pritrdil sivi galeb.

"V mestu bo vse drugače," je sanjaril snežno beli galeb. "Tam so visoke stavbe, novi ljudje, novi kraji."

Pozno poleti sta se odpravila na potovanje. Čim bližje sta bila mestu, bolj so ju davili smrad in strupeni plini.

"Zrak pa ni čist kot doma," je rekel sivi galeb.

Ko sta priletela v mesto, sta se začudila in osupnila obenem.

"Kako umazane reke so tu, doma pa je čisto morje," je rekel snežno beli galeb.

"Tudi narava je vsa opustošena, nobenega zelenja kot doma," je dodal sivi galeb.

"In ljudje kar naprej nekam hitijo, čisto drugačni so kakor v našem obmorskem mestecu," je nadaljeval snežno beli.

"Kakšne kamnite skladovnice, kako nelagodno se počutim! Doma pa so čedne hišice in čudovite barkače."

Niti pomislila nista, da bi ostala. Takoj sta odletela proti domu.

"Komaj čakam, da se vrneva domov," je vzdihnil sivi galeb.

"Vseeno pa je bilo dobro, da sva odpotovala v mesto, tako vsaj veva, da v resnici ni nikjer tako lepo, kot doma."

Tako sta modrovala in vsa srečna opazovala rdečo jutranjo zarjo, ki je obsijala njuno domovanje v saklovju, poraščenem z rumenimi griči cvetočih rož.

PRAVLJICA O ATOMSKI DOBI

Nekoč se je mladi vrtnar iz daljne dežele napotil v veliko mesto, da si zasluži za življenje. Že ko je prispel v veliko betonsko mesto, se je začudil črnemu oblaku, ki je zakrival nebotičnike. Tu bom moral dihati na škrge, je pomislil. Z velike plastične ploščadi avtobusne postaje se je odpravil po asfaltni ulici, do urada za zaposlovanje. Ob pločnikih je rasla plastična trava, v plastični zemlji so bila plastična drevesa.

Mladi vrtnar se ni mogel načuditi, v njegovi deželi je bila trava živa, drevesa pa, iz lesa in listov. Ves čas hoje je moral paziti, da ga ni povozila ena od pločevinastih škatel, ki so drvele sem in tja, s strašnim hrupom in smradom.

Res, čudno mesto, si je mislil vrtnar, ko je stopil v pisarno.

"Vrtnar sem, delo iščem," je dejal uradniku.

"Pha, tega poklica ni več desetletja. Iščemo pa nočne pomivalce in čistilce trave v mestnem parku."

Vrtnar je delo sprejel. Ponoči so mu nadeli plastično obleko, s plastično cisterno je odšel do plastične trave in plastičnih dreves in jih očistil s kemičnimi čistili, da se je trava bleščala, drevesa pa so bila kot nova.

Nastanil se je v trinidesetem nadstropju, sedemintrideset nadstropij visoke stolpnice. Tu je bil zrak nekoliko boljši in vrtnar si je za prvo plačo kupil nekaj prave humusne zemlje, ki pa je bila silno draga. Za drugo plačo si je nakupil semena rož. Na pomlad so rože zacvetele in omamno je zadišalo po stolpnici. Prebivalci so ga spraševali, kaj tako lepo diši iz njegove sobe.

"Rože so," jim je odgovoril.

"Pha," so rekli. "Saj plastične rože ne dišijo, sami jih imamo," mu niso verjeli.

"Prave so. Pridite jih povonjat," jih je povabil k sebi.

Navdušeni so se čudili, še sami bi imeli prave rože, so mu dejali.

Ko jim je povedal ceno prave zemlje in semen, so rekli:

"Pha, za ta denar pa si lahko kupimo sto plastičnih rož."

"Samo plastične ne dišijo," jim je rekel vrtnar.

"Kaj zato, jih pa ni treba zalivati in negovati, nikoli ne ovenejo," niso bili nič več navdušeni.

Bil je pač plastični čas atomske dobe. Nekdo pa je vrtnarja celo prijavil oblastem. Izgnali so ga zaradi kaljenja miru in reda, zaradi širjenja nazadnjaštva. Znanstveniki pa so že čez nekaj dni poslali na trg plastične dišeče rože in dišečo travo.

"To je napredek," so rekli ljudje in se zabubili med svoje zidove, v buljenje v televizijske ekrane vsak dan ure in ure. Vrtnarju pa ni bilo hudo za mestom. Odpotoval je nazaj v tisto daljno pravljico deželo, ki je kmalu ne bo več.